

Aluehallitus

Aika 28.01.2025 klo 12:00 - 15:55

Paikka M-talo, 1. krs., kokoushuone Pielinen, Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu / Teams-kokous

Käsitellyt asiat

		Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 3	Esityslistan hyväksyminen	6
§ 4	Salassa pidettävien asioiden käsittely	7
§ 5	Hyvinvointialuejohtajan katsaus	8
§ 6	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuosille 2025-2028	10
§ 7	Omavalvontaohjelman päivittäminen	12
§ 8	Palveluseleissä noudatettavat yleiset periaatteet	14
§ 9	Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö (2007/03.04.04.09/2024) valituksesta koskien Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 11.9.2024 § 50 - Investointisuunnitelma 2025-2028	19
§ 10	Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 285 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämssuunnitelma, Ilomantsin sote-keskuksen alue	27
§ 11	Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 286 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämssuunnitelma, Joensuun sote-keskuksen alue	36
§ 12	Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 288 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämssuunnitelma, Kontiolahden sote-keskuksen alue	45
§ 13	Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 287 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämssuunnitelma, Kiteen sote-keskuksen alue	54
§ 14	Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 291 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämssuunnitelma, Nurmeksen sote-keskuksen alue	63
§ 15	Hyvinvointialuejohtajan katsaus tuleviin asioihin	72
§ 16	Tiedoksi annettavat asiat	73
§ 17	Muut asiat	76
§ 18	Kokouksen päättäminen	77

Osallistujat

Läsnä Mustonen Juha Puheenjohtaja

	Taponen Matti	1. varapuheenjohtaja	
	Elo Timo	2. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Eeva-Liisa	Jäsen	Poissa § 13
	Puhakka Paula	Varajäsen	Paikalla § 5, 13
	Heinonen Eila	Jäsen	Poissa § 9, 10, 11, 12
	Hurskainen Veli-Matti	Varajäsen	Etäyhteys, paikalla § 5, 10, 11, 12
	Hämäläinen Tapio	Jäsen	Poissa § 9, 13
	Dannenberg Alia	Varajäsen	Etäyhteys, paikalla § 5, 13
	Kaita Karita	Jäsen	Saapui klo 12.20
	Pirhonen Osmo	Jäsen	Poissa § 13
	Mara Outi	Varajäsen	Etäyhteys, paikalla § 5, 13
	Puruskainen-Saarelainen Anna	Jäsen	Poissa § 10
	Urjanheimo Hannu	Varajäsen	Poissa § 10
	Tirkkonen Hilikka	Jäsen	
Poissa	Reijonen Eero	Jäsen	
Muut	Mäkisalo-Ropponen Merja	Aluevaltuuston puheenjohtaja	Etäyhteys
	Harinen Jertta	Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja	
	Kämäräinen Matti	Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja	
	Leivonen Kirsi	Hyvinvointialuejohtaja, esittelijä	
	Naukkarinen Ilkka	Pöytäkirjanpitäjä	
	Härkönen Tommi	Tekninen sihteeri	
	Ollila Tuuli	Vt. toimialuejohtaja, perhe- ja sosiaalipalvelut	Poistui klo 13.35
	Prokkola Susanna	Viestintäjohtaja	Poistui klo 13.35, paikalla 14.15-14.30
	Rieppo Eija	Toimialuejohtaja, ikääntyneiden palvelut	Poistui klo 13.35
	Rouvinen Ismo	Toimialuejohtaja, konsernipalvelut	Poistui klo 13.35
	Tuomainen Marja	Ympäristöterveydenhuollon johtaja	Poistui klo 13.35
	Viitaniemi Markus	Pelastusjohtaja	Poistui klo 13.35
	Wilén Susanna	Toimialuejohtaja, terveys- ja sairaanhoitopalvelut	Poistui klo 13.35
	Kela Sakari	Juristi	Poistui klo 13.35, paikalla 14.15-15.30

Allekirjoitukset

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusten oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Juha Mustonen
puheenjohtaja

Ilkka Naukkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Timo Elo
pöytäkirjantarkastaja

Matti Taponen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon osoitteeseen www.siunsote.fi/hyvinvointialue 31.01.2025 .

Päätöksiä koskevia pöytäkirjan otteita voi pyytää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi

Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Aluehallitus

§ 1

28.01.2025

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 28.01.2025 § 1

Päätösehdotus

Puheenjohtaja:

Todetaan kokous laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Aluehallitus

§ 2

28.01.2025

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 28.01.2025 § 2

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Timo Elon ja Matti Taposen. Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Aluehallitus

§ 3

28.01.2025

Esityslistan hyväksyminen

Aluehallitus 28.01.2025 § 3

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hyväksyy kokouksen esityslistan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Aluehallitus

§ 4

28.01.2025

Salassa pidettävien asioiden käsittely

Aluehallitus 28.01.2025 § 4

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Toimielin käsittelee esityslistan erikseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Kokouksessa käsitellään salaiselta esityslistalta:

- oikaisuvaatimus juristin vahingonkorvauspäätöksestä (Julkl 24 § 1 mom. 25 -kohta)

Aluehallitus

§ 5

28.01.2025

Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Aluehallitus 28.01.2025 § 5

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee tiedokseen hyvinvointialuejohtajan katsauksen esityslistan asioista ja muista ajankohtaisista asioista.

Päätös

Katsauksessa käsiteltäessä § 9 (Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö) Eila Heinonen (yhteisöjäävi) ja Tapio Hämäläinen (yleislausekejäävi) ilmoittivat olevansa esteellisiä tämän asian käsittelyssä ja poistuivat kokoustilasta. Esteellisyydet hyväksyttiin.

Hyvinvointialuejohtajan katsaus keskeytettiin klo 13.35 ja sitä jatkettiin esityslistalla olevien oikaisuvaatimusten §:t 10 - 14 osalta myöhemmin. Viranhaltijat hyvinvointialuejohtajaa, hallintojohtajaa ja teknistä sihteerää lukuun ottamatta poistuivat kokouksesta klo 13.35.

Tässä vaiheessa kokousta aluehallitus käsitteli esityslistan asiat §:t 6 - 9.

Kokouksessa pidettiin kahvitauko klo 13.40 - 14.15.

Hyvinvointialuejohtajan katsausta jatkettiin klo 14.15 esityslistalla oikaisuvaatimukseen (§:t 10 - 14) liittyvällä yleisellä infolla, jonka yhteydessä puheenjohtaja ei sallinut keskustelua, vaan mahdollinen keskustelu käytiin kunkin oikaisuvaatimuksen käsittelyn yhteydessä.

Hyvinvointialuejohtaja kertoi täydentävänsä vastausten yhteenvetoa kunkin oikaisuvaatimuksen osalta kohdalla 3), joka kuuluu: "3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen." ja että vastaus kaikkiin ko. oikaisuvaatimukseen on samansisältöinen.

Aluehallitus

§ 5

28.01.2025

Oikaisuvaatimuksia koskevaan katsauksen osaan osallistuivat aluehallituksen varajäsenet Alia Dannenberg, Veli-Matti Hurskainen, Outi Mara ja Paula Puhakka. Tässä osassa katsausta paikalla olivat myös juristi Sakari Kela ja viestintäjohtaja Susanna Prokkola (poistui klo 14.30).

Selostus

Hyvinvointialuejohtajan katsauksessa käydään läpi esityslistalla olevat asiat ja muita ajankohtaisia asioita.

Aluehallitus

§ 6

28.01.2025

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuosille 2025-2028
8497/11.00.00/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 6

Lisätiedot	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Marja Tuomainen marja.tuomainen@siunsote.fi Puh. 013 330 8206
Päätösehdotus	Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi: Aluehallitus merkitsee ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2025 – 2028 tiedokseen.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	Ympäristöterveydenhuollon jaosto on hyväksynyt ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuosille 2025 – 2028 (§ 32/12.12.2024). Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmakauden 2025–2028 valtakunnallisena teemana on vaikuttava valvonta ja ydintehtävät. Vaikuttavan valvonnan ja ydintehtävien teemaa edistetään toteuttamalla tietoperusteista valvontaa, ylläpitämällä ja kehittämällä osaamista sekä varautumalla häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Painopisteet terveysvalvonnassa: <ul style="list-style-type: none"> • Elintarvikevalvonnan valtakunnalliset painopisteet ovat valmius, varautuminen ja huoltovarmuus, vastuullisuus ja kestävyys sekä teknologia ja tieto. • Terveysturvallisuuden valtakunnallisen valvontaohjelman painopisteet ovat talousvesivalvonnan uudet sisällöt, osaaminen ja paikalliset tarpeet viranomaisvalvonnassa sekä varautuminen ja valmius terveydensuojelussa. • Tupakkavalvonnan painopisteitä ovat savuttomat nikotiiniuotteet, laittoman kaupan ehkäisy ja jäljitettävyyden, etämyynti, markkinointi ja ehkäisevä päihdetyö. Painopisteet eläinlääkintähuollossa:

Aluehallitus

§ 6

28.01.2025

Tulevan kauden painopisteet tulevat pohjautumaan kolmeen kehittämisteemaan:

1. valmius, varautuminen ja huoltovarmuus,
2. vastuullisuus ja kestävyys, sekä
3. teknologia ja tieto.

Vuodelle 2025 on julkaistu toistaiseksi seuraavat painopisteet:

1. Sivutuotteiden jäljittävyys
2. Turkistarhojen lintuinfluenssan valvonta ja seuranta
3. Eläintenpitäjä ja pitopaikkarekisteröinnin valvonnan tehostaminen
4. Siipikarjan salmonellavalvonnan tehostaminen.

Valvontayksiköllä on lisäksi kaksi omaa painopistealuetta, jotka ovat lakisääteisten eläinlääkäripalvelujen laadun ja saatavuuden varmistaminen uuden lainsäädännön myötä sekä tuotantoeläinten terveydenhuollon palveluiden vahvistaminen palvelutarvetta vastaavaksi panostamalla henkilöstön koulutukseen ja työjärjestelyihin.

Valvontasuunnitelma kokonaisuudessaan on asian liitteenä.

Liitteet

- 1 Ympäristöterveydenhuollon jaoston kokouksen 12.12.2024 § 32 pöytäkirjanote - Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma vuosille 2025-2028

Aluehallitus

§ 7

28.01.2025

Omavalvontaohjelman päivittäminen

559/00.01.01.01/2025

Aluehallitus 28.01.2025 § 7

Lisätiedot

Hallintojohtaja Ilkka Naukkarinen
ilkka.naukkarinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4503

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päivittää omavalvontaohjelman liitteen mukaisesti.

Aluehallitus valtuuttaa hallintojohtajan tekemään omavalvontaohjelmaan teknisiä korjauksia ja täydentämään ohjelmaa siihen liittyvillä uusilla dokumenteilla.

Päätös

Esittelijä täydensi ehdotustaan siten, että hallintojohtajan valtuutus kattaa tilanteet kuten pelastustoimen omavalvontaohjelman tarkennukset aluehallintoviraston toteamat puutteet huomioiden.

Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Hyvinvointialueen on palvelunjärjestäjänä laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 26 §:n mukaan vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma. Hyvinvointialueen on pelastustoimen järjestämislain (613/2021) 16 §:n mukaan laadittava omavalvontaohjelma myös järjestämisvastuulleen kuuluvista pelastustoimen tehtävistä ja palveluista.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle on laadittu ensimmäisen kerran sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen yhteinen omavalvontaohjelma vuodelle 2023, joka on hyväksytty aluehallituksessa § 239/21.12.2022. Hyvinvointialueen hallintosäännön 44 §:n mukaan aluehallitus vastaa hyvinvointialueen omavalvonnan kokonaisuudesta ja hyväksyy myös sitä määrittävän omavalvontaohjelman. Omavalvontaohjelmaa on päivitetty vuosittain, näin omavalvonta on aktiivista ja reagoi toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Aluehallitus

§ 7

28.01.2025

Oma- ja palveluvalvontaohjelmaan on tehty toimialueiden kanssa yhteistyössä tarvittavat päivitykset vuodelle 2025. Oma- ja palveluvalvontaohjelman sisältöä on jonkin verran täsmennetty, mutta ohjelman rakenne ja runko vastaavat kuitenkin pääosin edelleen aikaisemmin laadittua ohjelmaa. Vuoden 2025 osalta oma- ja palveluvalvontaohjelmaa on päivitetty erityisesti oma- ja palveluvalvontaohjelman raportointia koskien. Siun sote on vuoden 2024 aikana aloittanut valvontalain mukaisen laadun ja oma- ja palveluvalvonnan osavuositarkastuksiin liittyvän raportoinnin, jonka yhteydessä julkaistaan laajasti oma- ja palveluvalvontaohjelman toteutumiseen perustuvia havaintoja muun muassa palvelujen saatavuuden, jatkuvuuden, laadun, asiakaskokemuksen sekä henkilöstön ja työhyvinvoinnin osalta.

Oma- ja palveluvalvontaohjelmassa on kehittämiskohteina vuodelle 2025 todettu 1) Oma- ja palveluvalvontaan liittyvien säännöllisten ja koko hyvinvointialuetta kattavien tapaamisten käynnistäminen, 2) Koko hyvinvointialuetta kattavan yhteisen valvontasuunnitelman laatiminen, jolla konkretisoidaan hyvinvointialueella tehtävää oma- ja palveluvalvonnan valvontatyötä ja 3) vastuutahon nimeäminen oma- ja palveluvalvonnan osavuositarkastuksiin liittyvän raportoinnin koordinoituihin.

Nyt päivitettyllä oma- ja palveluvalvontaohjelmalla pyritään entistä paremmin varmistamaan se, että Pohjois- Karjalan hyvinvointialueen asukkaat saavat perusoikeuksien heille turvaamat, tarpeidensa mukaiset palvelut oikeaan aikaan, yhdenvertaisesti ja saavutettavasti, laadukkaasti ja turvallisesti.

Päivitetty oma- ja palveluvalvontaohjelma on esityslistan liitteenä.

Liitteet

2 Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen oma- ja palveluvalvontaohjelma

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 204
§ 8

25.09.2024
28.01.2025

Palveluseleissä noudatettavat yleiset periaatteet
6556/00.01.01.01/2024

Aluehallitus 25.09.2024 § 204

Lisätiedot

Konsernipalvelujen toimialuejohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää, että se

1. hyväksyy palveluseleissä noudatettavat selostusosassa esitetyt yleiset periaatteet
2. hyväksyy vuosittain syyskuussa seuraavana kalenterivuonna noudatettavan palvelusetelisääntökirjan yleisen osan
3. valtuuttaa konsernipalvelujen toimialuejohtajan tekemään palvelusetelisääntökirjan yleiseen osaan vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia
4. hyväksyy uuden perustettavan palvelusetelin, kyseisen palvelusetelisääntökirjan palvelukohtaisen osan ja palvelusetelin arvot
5. valtuuttaa ao. toimialuejohtajan tekemään hyväksytyyn palvelusetelisääntökirjan palvelukohtaiseen osaan vähäisiä teknisiä muutoksia ja korjauksia. Jos palvelusetelisääntökirjan palvelukohtainen osa koskettaa useita toimialueita, niin valtuuttaa tällöin hyvinvointialuejohtajan tekemään ko. muutokset.
6. päättää palvelusetelin lakkauttamisesta
7. hyväksyy vuosittain syyskuussa seuraavan kalenterivuoden palveluseleiden arvot
8. valtuuttaa hankintajohtajan päättämään palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä sekä julkiseen luetteloon lisäämisestä, tai hyväksynnän peruuttamisesta sekä julkisesta luettelosta poistamisesta.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 204
§ 8

25.09.2024
28.01.2025

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallituksen tehtävä on päättää hyvinvointialueella palveluseleissä noudatettavat yleiset periaatteet (Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosäntö 2. luku 9 § kohta 35). Hallitus linjasi periaatteet § 140/29.9.2022, mutta lainsäädännöllisten muutosten ja Siun soten organisaatiomuutosten johdosta periaatteet tuodaan hallitukselle päivitettäväksi.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Hyvinvointialue päättää ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä se käyttää palveluseteliä hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 9 §:n 1 momentin mukaisesti.

Palveluseteli on vaihtoehto hyvinvointialueen itse tuottamille tai ostamille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille. Hyvinvointialue hyväksyy ne palvelusetelituottajat, joilta asiakas tai potilas voi ostaa palveluja palvelusetelillä. Hyväksytyistä palvelusetelituottajista pidetään yllä julkista luetteloa Palse.fi-portaalissa.

Hyvinvointialue voi tarjota palveluseteliä asiakkaalle tai potilaalle, joka täyttää palvelusetelipalvelun myöntämisen ehdot. Palvelusetelin myöntäminen edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen tekemää palveluntarpeen arviota. Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käyttäessä, palvelusetelin arvo, palvelusetelituottajat sekä palvelun voimassa olevat hinnat. Lisäksi on selvitettävä omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta asiakasmaksulain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakas maksaa palveluseteliä käyttäessään omavastuuosuuden, jolloin palveluseteli on tasasuuruinen tai tulosidonnainen. Asiakkaille maksuttomiksi säädetyissä palveluissa asiakkaalle ei muodostu omavastuuosuutta ja tällöin käytössä on kattohintainen palveluseteli.

Hyvinvointialue ei ole sopimusosapuoli palvelusetelillä järjestettävissä palveluissa, vaan sopimussuhde muodostuu palvelusetelin saaneen asiakkaan ja hyvinvointialueen hyväksymän palvelusetelituottajan välille. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 204
§ 8

25.09.2024
28.01.2025

Hyvinvointialue huolehtii järjestämisvastuuseensa kuuluvasta ohjaamisesta ja valvonnasta Sote-valvontalain 4. luvun sekä hyvinvointialuelain 10 §:n mukaisesti. Hyvinvointialue valvoo hyväksymiensä palvelusetelituottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain, yleis- ja erityislainsäädännön sekä sääntökirjan mukaiset vaatimukset.

Palvelusetelisääntökirjan yleinen osa ja palvelukohtainen osa

Jokaisessa Siun soten palvelusetelipalvelussa on käytössä palvelusetelisääntökirja, joka sisältää kaksi osaa: yleisen osan ja palvelukohtaisen osan. Yleinen osa on erillinen asiakirja, jonka vaatimukset koskevat kaikkia Siun soten palvelusetelituottajia ja -toimintaa.

Palvelukohtainen osa sisältää yksityiskohtaisempia vaatimuksia kyseisellä palvelusetelillä tuotettavalle palvelulle. Palvelusetelituottaja sitoutuu noudattamaan molempien sääntökirjojen vaatimuksia palvelusetelituottajana toimiessaan. Mikäli palvelusetelisääntökirjan palvelukohtainen osa on ristiriidassa palvelusetelisääntökirjan yleisen osan kanssa, noudatetaan yleisessä osassa annettuja vaatimuksia ja linjauksia.

Palvelusetelin käyttöön ottaminen ja palvelujen järjestämisen lopettaminen palvelusetelillä

Aluehallitus päättää Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joiden järjestämisessä hyvinvointialue käyttää palveluseteliä.

Hyvinvointialue varmistaa uuden palvelusetelin käyttöönoton valmistelussaan lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 8 §:ssä säädetyistä vastuista ja palvelutoiminnan jatkuvuudesta, sekä lain 12 §:n edellytykset ja rajoitukset sote-palvelujen järjestämisessä palvelusetelillä. Hyvinvointialue myös ottaa huomioon uuden palvelusetelin käyttöönotossa järjestämislain 15 §:n asettamat veloitteet.

Mikäli hyvinvointialue hallinnollisella päätöksellä lopettaa palvelujen järjestämisen palvelusetelillä, hyvinvointialueella on oikeus perua palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottajan nimi hyväksytyjen palvelusetelituottajien luettelosta kolmen (3) kuukauden kuluttua päätöksenteosta.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 204
§ 8

25.09.2024
28.01.2025

Mikäli hyvinvointialue hallinnollisella päätöksellä muuttaa palvelusetelin sääntökirjan vaatimuksia ja ehtoja, eikä palvelusetelituottaja täytä uusia vaatimuksia ja ehtoja, hyvinvointialueella on oikeus perua palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottajan nimi hyväksytyjen palvelusetelituottajien listalta kolmen (3) kuukauden kuluttua päätöksenteosta.

Palvelusetelien arvot

Palvelusetelillä korvataan palvelusetelituottajalle palvelun antamisen kustannukset hyvinvointialueen ennalta määräämään palvelusetelin arvoon saakka. Palvelusetelilain (569/2009) 7 § mukaan palvelusetelin arvo on määrättävä niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa hyvinvointialueen on otettava huomioon kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialueelle vastaavan palvelun tuottamisesta omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä asiakkaan maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Palvelusetelituottajien on mahdollista ilmoittaa vuosittain lokakuussa seuraavan kalenterivuoden hinnat. Osassa palvelusetelitä käytetään kattohintaa, jolla palvelusetelituottajan on palvelu tuotettava ja palvelusetelituottaja ei voi korottaa hintojaan yli palvelusetelin arvon. Mikäli palvelusetelituottaja ei ilmoita hintoja määräaikaan mennessä, palvelusetelituottajalle jää voimaan viimeksi hyväksytyt hinnat.

Palvelusetelituottajaksi hyväksyminen ja hyväksynnän peruuttaminen

Palvelusetelilain (569/2009) 4 §:n mukaisesti hyvinvointialue hyväksyy palvelusetelituottajat, joilta asiakas voi ostaa palveluja palvelusetelillä. Hyvinvointialueen tulee peruuttaa palvelusetelituottajan hyväksyminen ja poistaa palvelusetelituottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelusetelituottaja pyytää hyväksymisensä perumista.

Aluehallitus 28.01.2025 § 8

Lisätiedot

Konsernipalvelujen toimialuejohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 204
§ 8

25.09.2024
28.01.2025

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää palveluseleissä noudatettavien yleisten periaatteiden osalta

8. valtuuttaa tukipalvelujohtajan päättämään palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä sekä julkiseen luetteloon lisäämisestä, tai hyväksynnän peruuttamisesta sekä julkisesta luettelosta poistamisesta.

Muut palveluseleissä noudatettavat yleiset periaatteet säilyvät ennallaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluehallitus päätti § 204/25.9.2024 palveluseleissä noudatettavista yleisistä periaatteista. Näistä kohta 8. kuuluu:

8. valtuuttaa hankintajohtajan päättämään palvelusetelituottajaksi hyväksymisestä sekä julkiseen luetteloon lisäämisestä, tai hyväksynnän peruuttamisesta sekä julkisesta luettelosta poistamisesta.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hankinta- ja sopimuspalvelujen palvelualueella tehtiin vuoden vaihteessa uudelleen järjestelyjä, ja hankinta- ja sopimuspalvelujen johtovastuut määriteltiin niin, että tukipalvelujohtaja vastaa hankintajohtajalle kuuluvista tehtävistä konsernipalvelujen toimialuejohtajan toimivallan siirtopäätöksen mukaisesti. Hyvinvointialueella ei ole kuluvan vuoden alusta lukien ollut hankintajohtajan nimikkeellä olevaa viranhaltijaa.

Koska edellä kohdan 8. mukaisella valtuutuksella on oikeutta luova vaikutus, on valtuutus korjattava vastaamaan todellista virkanimikettä.

Aluehallitus

§ 9

28.01.2025

Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö (2007/03.04.04.04.09/2024) valituksesta koskien Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 11.9.2024 § 50 - Investointisuunnitelma 2025-2028
6395/02.00.01/2023

Aluehallitus 28.01.2025 § 9

Lisätiedot

Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää antaa selostusosassa esitetyn lausunnon hallinto-oikeudelle Yrjö Erosen valituksen johdosta ja pyytää, että hallinto-oikeus

1. hylkää täytäntöönpanokieltovaatimuksen,
2. ensisijaisesti jättää valituksen tutkimatta hyvinvointialuelain 141 §:n nojalla, tai
3. toissijaisesti hylkää valituksen perusteettomana oikeudenkäyntikuluvaatimuksineen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eila Heinonen (yhteisöjäävi) ja Tapio Hämäläinen (yleislausekejäävi) ilmoittivat olevansa esteellisiä tämän asian käsittelyssä ja poistuivat kokoustilasta. Esteellisyydet hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 11.9.2024 § 50 investointisuunnitelmasta vuosille 2025-2028. Päätöksestä hyvinvointialueen jäsen Yrjö Eronen on tehnyt 30.9.2024 päiväämänsä kirjallisen aluevalituksen, joka esityslistan liitteenä. Hallinto-oikeus on kehottanut hyvinvointialueen aluehallitusta antamaan lausuntonsa valituksen johdosta 31.1.2025 mennessä.

Valituksen johdosta on todettava seuraavaa:

1. Valituksen kohteesta

Valituksessa haetaan muutosta päätökseen kokonaisuudessaan, mutta sen täytäntöönpanon kieltämistä koskeva vaatimus kohdistuu pelkästään Joensuun sotepalvelukeskusta koskevaan investointiin. Valituksen perusteissa esitetyt väitteet kohdistuvat niin ikään Joensuun sotepalvelukeskusta koskevaan investointiin. Näin ollen valituksen on katsottava kohdistuvan tosiasiallisesti juuri kyseiseen investointiin investointisuunnitelmassa.

2. Päätöksen valituskelpoisuudesta

Hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta.

Hyvinvointialuelain 16 §:ssä säädetään hyvinvointialueen investointisuunnitelmasta. Hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmasta ja pelastustoimen osasuunnitelmasta. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun mennessä. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevista investointisuunnitelman osasuunnitelmista ja investointisuunnitelman hyväksymismenettelystä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 25 ja 26:ssä. Sosiaali- ja terveysministeriö hylkää hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa koskevan esityksen, jos se on ristiriidassa hyvinvointialueesta annetun lain 15 §:ssä tarkoitetun hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto on 5.10.2023 § 65 päättänyt investointisuunnitelmasta vuosille 2024 – 2027. Joensuun sotepalvelukeskus on esitetty tässä investointisuunnitelmassa. Valtioneuvoston 6.6.2023 julkaisemassa oppaassa hyvinvointialueiden investointisuunnitelmien laadinnesta todetaan, että ensimmäinen vuosi 2024 on sitova, loput vuodet 2025-2027 ovat ohjeellisia. Aluevaltuuston 5.10.2023 hyväksymä investointisuunnitelma on lähetetty ministeriöiden hyväksyttäväksi hyvinvointialuelain 16 §:n 2 momentin mukaisesti 9.10.2023 mennessä, ja sosiaali- ja terveysministeriö on 23.11.2023 tekemällään päätöksellä päättänyt seuraavaa:

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyy Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelman vuosiksi 2024-2027 sosiaali- ja terveysministeriöön 9.10.2023 mennessä toimitettujen asiakirjojen perusteella.

Ministeriön päätös on lainvoimainen.

Yrjö Erosen valitus kohdistuu siis aluevaltuuston päätökseen 11.9.2024 § 50, jossa Joensuun seudun sotekeskus on investointima mukana aluevaltuuston lähes vuosi sitten tekemän ja STM:n lainvoimaisella päätöksellä hyväksymän sitovan investointisuunnitelman mukaisesti. Koska investointisuunnitelma koskee neljän kalenterivuoden aikaa, on luonnollista, että edellisenä vuonna sitovana hyväksyty investointi kulkee mukana myös koko suunnitelmakauden ajan. Kun asia on jo kertaalleen ratkaistu ja ministeriö on sen lähes vuosi sitten lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt, on sanomattakin selvää, että Erosella ei ole valitusoikeutta investointisuunnitelmaan 2025 - 2028 sisältyneen Joensuun sotepalvelukeskuksen osalta.

Hyvinvointialuelain 16 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueen hyväksymä investointisuunnitelma on luonteeltaan esitys, jonka hyväksyy asianomaiset ministeriöt. Esitys toiselle viranomaiselle on luonteeltaan asian valmistelua, josta ei hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan ole valitusoikeutta. Näin ollen Erosen valitus on jätettävä tutkimatta.

3. Täytäntöönpanokieltovaatimuksesta

Koska valitus on Joensuun sotepalvelukeskusta koskevalta osin jätettävä tutkimatta, tutkimatta on jätettävä myös vaatimus sen täytäntöönpanon kieltämisestä.

4. Valituksessa esitetyistä muista väitteistä

Mikäli valitusta ei edellä lausutun perusteella jätetä kokonaisuudessaan tutkimatta, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue lausuu valituksessa esille otetuista seikoista lisäksi seuraavaa:

Hyvinvointialuelain 140 §:ssä säädetty aluevalitus on laillisuusvalitus. Aluevalituksin ei voida käsitellä päätöksen tarkoituksenmukaisuutta, joka jää hyvinvointialueen itsehallinnon myötä valitusoikeuden ulkopuolelle. Erosen valituksessa on useita kohtia, joissa on kyse päätöksen tarkoituksenmukaisuudesta. Näiltä osin valitus on joka tapauksessa jätettävä tutkimatta. Keskeisimpänä valitukseen sisältyvistä

Aluehallitus

§ 9

28.01.2025

tarkoituksenmukaisuusväitteistä mainittakoon sotepalvelukeskuksen tarpeellisuus ylipäätään.

(valitus sivu 4 toinen kappale)

Aluevaltuuston 5.10.2023 § 65 hyväksymässä investointisuunnitelmassa Joensuun sotepalvelukeskusta on perusteltu seuraavasti:

Sotepalvelukeskustarvittaisiin korvaamaan Joensuun kaupungin ja lähiympäristön soteasemapalvelut (ns. keskinen alue). Keskisellä alueella on useita heikkokuntoisia rakennuksia, mutta samaan aikaan lähes puolet maakunnan väestöstä asuu tällä alueella.

Sosiaali- ja terveysministeriö on lainvoimaisella päätöksellä 23.11.2023 hyväksynyt investointisuunnitelman tältäkin osin. On todettava, että sotepalvelukeskuksen investointi on tarpeellinen riippumatta tehdyistä palveluverkkopäätöksestä.

(valitus sivu 4 kolmas kappale)

Valtiovarainministeriö ohjeistaa investointien suunnittelua osoitteesta <https://vm.fi/investoinnit> löytyvällä Opas hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan-ohjeella. Siinä lukee seuraavasti: ”Lainanottovaltuutta koskeva päätös tehdään joka vuosi. Hyvinvointialue voi kuitenkin käyttää päätettyä lainanottovaltuutta useana tilikautena, jos se toteuttaa investointia usean vuoden aikana investointisuunnitelman mukaisesti. Investoinnin rahoittamiseksi otettavaa lainaa voi siten nostaa useana vuonna.”

Sotepalvelukeskus on usean vuoden kestävä rakennushanke ja siksi se on esitetty myös vuoden 2025 investointisuunnitelmassa. Vastaavaa periaatetta on noudatettu esim. keskussairaalan E-hankkeessa ja asiakas- ja potilastietojärjestelmähankkeessa. Sotepalvelukeskus toteutetaan käyttämällä vuoden 2024 lainanottovaltuutta useana tilikautena investointisuunnitelman mukaisesti.

(valitus sivu 4 viimeinen kappale ja sivu 5 ensimmäinen kappale)

Investointien kokonaismäärä 184,1 milj. euroa sisältää 34,5 milj. euroa investointeja vastaavia sopimuksia, joilla ei ole vaikutusta tulevien vuosien lainamäärään. Lisäksi lainoja lyhennetään vuosittain, jolla on vaikutus lainakantaan. Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmassa taulukossa 2 on esitetty vuosien 2025–2028 lainakannan muutos joka on 46,7 milj.

euroa, joka poikkeaa merkittävästi valittajan esittämästä 184,1 milj. eurosta.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 11.12.2024 hyväksynyt talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2026–2028. Asiakirja on valmisteltu siten, että alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2026 loppuun mennessä. Vuosille 2025 ja 2026 toteutetaan 30 milj. euron, yhteensä 60 milj. euron, talouden sopeuttamishjelmat. Talouden sopeuttamisen myötä vuosikatteen tulevat parantumaan merkittävästi, joka tarkoittaa sitä, että myös tulevaisuudessa Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen on mahdollista saada lainanottovaltuutta.

(valitus sivu 5 toinen kappale, 8 sivu kolmas ja neljäs kappale)

Kuten edellä kohdassa 2 on selostettu, Joensuun sotepalvelukeskus on sisällytynyt aluevaltuuston 5.10.2023 § 65 hyväksymään investointisuunnitelmaan, jonka ministeriö on hyväksynyt 23.11.2023. On perin luonnollista, että aluevaltuusto ei ryhdy käsittelemään kertaalleen jo päätettyä asiaa, vaan se huomioidaan suunnitelmakauden pohjatiedoissa. Näin ollen aluevaltuuston puheenjohtajan on jo kokousjärjestyksen vuoksi tullutkin ohjata keskustelu siihen, mitä aluevaltuuston kokouksessa 11.9.2024 § 50 ollaan päättämässä, eli investointisuunnitelmaan 2025-2028. Aluevaltuuston päätös ei ole syntynyt kokouskäytänteiden osalta virheellisessä järjestyksessä.

(valitus sivu 5 kolmas ja sivu 6 ensimmäinen kappale)

Valtiovarainministeriö ohjeistaa investointien suunnittelua osoitteesta <https://vm.fi/investoinnit> löytyvällä Opas hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan-ohjeella. Siinä lukee seuraavasti: ”Lainanottovaltuutta koskeva päätös tehdään joka vuosi. Hyvinvointialue voi kuitenkin käyttää päätettyä lainanottovaltuutta useana tilikautena, jos se toteuttaa investointia usean vuoden aikana investointisuunnitelman mukaisesti. Investoinnin rahoittamiseksi otettavaa lainaa voi siten nostaa useana vuonna.”

Sotepalvelukeskus on usean vuoden kestävä rakennushanke ja siksi se on esitetty myös vuoden 2025 investointisuunnitelmassa. Sotepalvelukeskus toteutetaan käyttämällä vuoden 2024 lainanottovaltuutta useana tilikautena investointisuunnitelman mukaisesti.

(valitus sivu 6 toinen kappale)

Valittaja on ymmärtänyt tässä kohtaa väärin. Kassavaroin tehtävät noin 7 milj. euron investoinnit liittyvät vuoden 2025 yksittäisiin investointeihin.

Aluehallitus

§ 9

28.01.2025

Vuosien 2025–2028 investointisuunnitelmassa lukee seuraavasti:
"Valtioneuvosto on päättänyt kesäkuussa 2024, että yksikään hyvinvointialue ei saa uutta lainanottovaltuutta vuodelle 2025. Koska investointien pääasiallinen rahoitustapa on pitkäaikainen laina, joudutaan vuoden 2025 investoinnit rahoittamaan kassavaroin, jolloin investointikyvykyys tulee laskelmaan merkittävästi vuosiin 2023 ja 2024 verrattuna." Eli vuoden 2025 yksittäiset investoinnit toteutetaan kassavaroin, koska lainanottovaltuutta ei ole vuodelle 2025. Sotepalvelukeskus toteutetaan käyttämällä vuoden 2024 lainanottovaltuutta useana tilikautena investointisuunnitelman mukaisesti.

(valitus sivu 6 viimeinen kappale, sivu 7 ensimmäinen kappale)

Vuosien 2024-2027 investointisuunnitelma on hyväksytty aluevaltuustossa 5.10.2023 § 65. Sotepalvelukeskusta on kuvattu kappaleessa 1.3. mm. näin: "toiminnallisesti hyvin sijoitettu sotepalvelukeskus parantaisi keskisen alueen palvelujen turvallisuutta, tuottavuutta ja tilatehokkuutta merkittäväällä tavalla. Hankesuunnittelu tulisi kyetä aloittaa viipymättä, samalla pitää lopullisesti ratkaista rakennetaanko sotepalvelukeskus omaan taseeseen vai onko kyseessä investointeja vastaava sopimus. Nyt valmistellussa investointisuunnitelmassa rakennustapana on oletettu investointeja vastaava sopimus. Sotepalvelukeskus on nähtävä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen perustason palvelujen tämän vuosikymmenen tärkeimpänä investointina, jolla on merkittävää toiminnan ja talouden hyötypotentialiaa. Investointivarauma on noin 30 milj. euroa. Tontin varauksella Joensuun tämän hetken hintatasolla on kolmen miljoonan euron luokkaa."

Aluehallitus 28.8. § 170: "Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen voimassa olevan hallintosäännön mukaan aluehallituksen tehtävänä on ratkaista investointimäärärahojen siirrot investointiryhmien välillä aluevaltuuston hyväksymän investointisuunnitelman sisällä. Sosiaali- ja terveydenhuollon osasuunnitelmaan vuoden 2024 hyväksytyssä investointisuunnitelmassa on tarpeellista tehdä muutos. Joensuun alueelliseen sote-palvelujen järjestämissuunnitelmaan olennaisesti liittyvä sotepalvelukeskus oli suunniteltu rakennettavaksi kilpailutettavan investoinnin toimesta. Koska vuoden 2024 lainanottovaltuus on käytettävä kuluvan vuoden aikana, niin valmistelun edetessä on havaittu, että ainoa mahdollisuus aikataulussa pysymiseen on sotepalvelukeskuksen rakentaminen omaan taseeseen. Tämä tarkoittaa, että jo hyväksytyssä investointisuunnitelmassa olevan sotepalvelukeskuksen 30 milj. euron osuus on siirrettävä investointeja vastaavista sopimuksista pysyviin vastaaviin."

(valitus sivu 8 kaksi viimeistä kappaletta)

Valtiovarainministeriö ohjeistaa investointien suunnittelua osoitteesta <https://vm.fi/investoinnit> löytyvällä Opas hyvinvointialueiden investointisuunnitelman laadintaan-ohjeella. Siinä lukee seuraavasti: ”Lainanottovaltuutta koskeva päätös tehdään joka vuosi. Hyvinvointialue voi kuitenkin käyttää päätettyä lainanottovaltuutta useana tilikautena, jos se toteuttaa investointia usean vuoden aikana investointisuunnitelman mukaisesti. Investoinnin rahoittamiseksi otettavaa lainaa voi siten nostaa useana vuonna.”

Sotepalvelukeskus on usean vuoden kestävä rakennushanke ja siksi se on esitetty myös vuoden 2025 investointisuunnitelmassa. Sotepalvelukeskus toteutetaan käyttämällä vuoden 2024 lainanottovaltuutta useana tilikautena investointisuunnitelman mukaisesti.

(valitus sivu 10 toinen kappale)

Valituksesta saa käsityksen, että sotepalvelukeskuksen rakennushanke käsittäisi pelkän rakentamisvaiheen. Sotepalvelukeskuksen valmistelu on aloitettu aluevaltuuston 5.10.2023 kokouksen jälkeen, jossa 2024–2027 investointisuunnitelma hyväksyttiin. Hanketta on valmisteltu mm. seuraavasti: siten, että tonttikeskustelut Joensuun kaupungin kanssa on käynnistetty maaliskuu-/huhtikuussa 2024 ja sotepalvelukeskuksen tarveselvitys on käynnistynyt toukokuussa 2024. Investointia ei siten voi pitää aloittamattomana aluevaltuuston 11.9.2024 kokouksen aikaan.

(valitus sivu 10 kolmas kappale)

Rahoituskulut olivat vuoden 2023 tilinpäätöksessä n. 1,9 milj. euroa lainakannan ollessa n. 213 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa rahoituskulut ovat n. 3 milj. euroa lainakannan ollessa n. 228 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana nostetaan lainaa n. 32 milj. euroa, josta sotepalvelukeskuksen osuus on 5 milj. euroa, joka on n. 2 % koko lainakannasta. Sotepalvelukeskuksen lainanhoitokulujen ei odoteta muodostavan miljoonien eurojen vuosittaisia kustannuksia.

Väitteet asian selvittämisestä, perustelemisesta ja yhdessä käsittelemisestä

Hyvinvointialuelain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelmaa koskeva esitys on toimitettava valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle ja sisäministeriölle kalenterivuoden loppuun

Aluehallitus

§ 9

28.01.2025

mennessä. Investointisuunnitelman käsittely ei siis voi riippua mistään muusta vireillä olevasta asiasta ja se käsittelystä.

Asian perustelut muodostuvat pöytäkirjan selostusosan ja asian liitteiden mukaisesti. Sotepalvelukeskuksen tarpeellisuutta on kuvattu edellä. Hyvinvointialuelain 43 §:n 1 momentin 2 -kohdan mukaan aluehallituksen tulee vastata aluevaltuuston päätösten valmistelusta. Aluehallitus on käsitellyt asiaa kaksi kertaa, 29.5. ja 28.8. ennen asian tuleamista aluevaltuuston päätettäväksi. Asian perustelut ja selvitykset on luettavissa pöytäkirjasta. Asiasta on käyty runsaasti keskustelua, mutta aluevaltuuston päätös on ollut lopulta yksimielinen. Viime kädessä aluevaltuusto itse päättää, pitääkö se tehtyä valmistelua riittävänä.

Aluevaltuuston päätöstä ei rasita mikään valittajan viittaamista muotovirheistä.

Liitteet

- 3 Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausuntopyyntö (2007/03.04.04.04.09/2024) Yrjö Erosen valituksesta koskien Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 11.9.2024 § 50 - Investointisuunnitelma 2025-2028
- 4 Investointisuunnitelma 2025-2028 (2007/03.04.04.04.09/2024)
- 5 Aluevaltuuston päätös 11.9.2024 (2007/03.04.04.04.09/2024)
- 6 Aluehallituksen päätökset 5.6. ja 28.8.2024 (2007/03.04.04.04.09/2024)
- 7 Aluehallituksen päätös 31.1.2024 (2007/03.04.04.04.09/2024)
- 8 Aluevalitus lopullinen (2007/03.04.04.04.09/2024)
- 9 Kuntien kanssa tehtävä sopimus palkkaharmonisaatiosta (2007/03.04.04.04.09/2024)

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 285 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Ilomantsin sote-keskuksen alue 8850/00.01.02.01/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 10

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Asian käsittelyn alussa esittelijä täydensi asian selostusosan lopussa olevaa esitystään (vastausten yhteenveto) siten, että siihen lisätään 3. kohdaksi seuraava teksti:

"3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen."

Keskustelun kuluessa Osmo Pirhonen esitti seuraavaa:

Hyvinvointialueen hallitus yhtyy valituksen kattaviin perusteluihin ja hyväksyy oikaisuvaatimuksen. Samalla hallitus omalta osaltaan pelastaa palvelut myös näissä kyseisissä taajamissa.

Tapio Hämäläinen kannatti Pirhosen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi hallitukselta, voidaanko esittelijän täydennetty ehdotus hyväksyä asian käsittelyn pohjaksi. Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, asiasta tuli äänestää. Puheenjohtaja esitti, että esittelijän ehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Osmo Pirhosen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin 9 ääntä, joista JAA ääniä 7 (Auvinen, Elo, Hurskainen, Kaita, Mustonen, Taponen, Tirkkonen) ja EI ääniä 2 (Hämäläinen, Pirhonen). Puheenjohtaja totesi

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

esittelijän täydennetyn ehdotuksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eila Heinonen, Hannu Urjanheimo ja Anna Puruskainen-Saarelainen ilmoittivat olevansa esteellisiä (yhteisöjäävi) ja poistuivat kokoustilasta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esteellisyydet hyväksyttiin. Veli-Matti Hurskainen osallistui varajäsenenä asian käsittelyyn (Eila Heinosen varajäsen).

Selostus

Anne Meriläinen on tehnyt 7.1.2024 oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 18.12.2024/§ 285. Hän on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 9.1. lähettämällään viestillä. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys on kohdistettu saman sisältöisenä viiteen aluehallituksen päätökseen (285, 286, 287, 288 ja 291 §:t). Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksessaan Meriläinen vaatii, että aluehallituksen tulee muuttaa tekemiään päätöksiä vastaamaan oikaisuvaatimuksessa esittämiään suureita/määrittämiä sekä perusteluja. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan seuraavaa:

Aluehallituksen tulee korjata palvelupisteiden palvelutarpeen määrittämisperusteena käytettyä laskennallista asukasmäärää niin, että

- 1) palvelupisteiden laskennallinen asukasmäärä perustuu koko pitäjän asukaslukuun ja
- 2) palvelutarpeen määrittäminen perustuu parhaasta saatavilla olevasta tiedosta johdettuun paikkakuntakohtaiseen sairastavuusindeksiin.

Vaatimus koskee Kesälahden, Hammaslahden (Pyhäselän), Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Valtimon sote-palvelupisteitä.

Perustelut:

Oikaisuvaatimus perustuu perustuslain ja sote-järjestämislain vaatimukseen kansalaisten yhdenvertaisista perusoikeuksista sekä julkisen vallan velvollisuudesta tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikutukset. Aluehallituksen päätökset mainituista alueellisista järjestämissuunnitelmista ovat myös aluevaltuuston päätösten vastaisia eivätkä toteuta hallintosäännöstä johdettua hyvää hallintoa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on kahdeksan yksityiskohtaista perustelua, joihin vastaukset alla. Edellä 2-kohtaisen vaatimuksen vastaus on asian lopussa yhteenvetona.

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

I

Aluevaltuuston 9.10. 2024 pykälässä 59 s. 20 todetaan: Palvelut eivät ole samanlaiset kaikissa kunnissa tai taajamissa, mutta niillä alueilla, joissa väestöpalvelutarve on samanlainen, palvelut ovat samanlaiset ja niitä tuotetaan samanlaisella konseptilla.

Tämä aluestrategian linjaus ei toteudu pitäjien kohdalla verrattuna samankaltaisiin kuntiin.

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 päättämien periaatteiden mukaisesti:

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerien perusteella vähäisempää). Sote-palvelupisteet täydentävät suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta, ja palveluita tuotetaan sote-palvelupisteisiin joko sote-keskuksesta tai sote-asemalta käsin.

II

Palvelustrategiaan liittyvässä, niin ikään aluevaltuuston 9.10. hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että

Alueilla, joilla on pitkät välimatkat, sote-palvelupiste täydentää palveluita tarkoituksenmukaisessa sijainnissa ja kiinteistössä.

Aluehallituksen hyväksymät järjestämissuunnitelmat toteuttavat täysin päinvastaista käytäntöä, kun kirkonkylien ulkopuoliset kylät on jätetty kaikissa pitäjissä palvelupisteen laskennallisen väestömäärän ulkopuolelle. Palvelupiste ei täydennä palveluita kylien näkökulmasta, sillä niiden lähipalvelut sijoittuvat tosiasiallisesti sote-keskuksiin, joihin asiointimatka kasvaa jopa yli puolella pitäjien asukkaista kymmenillä kilometreillä suuntaansa nykytilaan verrattuna.

Samalla palveluiden saavutettavuus heikentyy merkittävästi laajoilla alueilla, joilla ei juurikaan ole julkista liikennettä eikä paikallisia taksipalveluita.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 mukaisen päätöksen mukaan palvelustrategian tavoitteena on, että kunkin alueen palvelutarvetta vastaava sote-keskus tai sote-asema on 95 %:lle asukkaista saavutettavissa keskimäärin 40 minuutin ajomatkan päässä. Aluevaltuuston päättämien

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

periaatteiden mukaisesti jokaisessa kunnassa on joko sote-keskus tai sote-asema. Suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta täydentävät sote-palvelupisteet.

III

Hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:n mukaan tulevaisuuslautakunta muun muassa

*-vastaa palveluverkon arvioinnista ja esittää muutoksia
-seuraa ja arvioi palveluiden yhdenvertaisuutta sekä
-seuraa ja arvioi palveluiden piiriin pääsyä, saatavuutta ja
saavutettavuutta.*

Aluehallituksen päättämien alueellisissa palveluverkon järjestämissuunnitelmissa (pätösten valmistelussa) ei ole huomioitu millään tavalla tulevaisuuslautakunnan 14.11.2024 suunnitelmista antamaa lausuntoa, jolla lautakunta on toteuttanut sille hallintosäännössä määrättyä tehtävänsä.

Vastaus:

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 12. mukaan aluehallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisista järjestämissuunnitelmista. Aluehallitus on päätöksellään 18.12.2024 § 284 merkinnyt tiedokseen kaikki alueellisista järjestämissuunnitelmista annetut lausunnot. Järjestämissuunnitelmat ovat olleet lausuttavana Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kuuluvissa kunnissa ja vaikuttamistoimielimissä. Lausuntoaika oli 8. – 29.11.2024. Määräaikana kaupungeilta ja kunnilta saatiin yhteensä 12 lausuntoa (Lieksan kaupunki ei lausunut), ja 6 lausuntoa hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Tulevaisuuslautakunnalla on tämän asian osalta ollut lausunnonantajana sama rooli kuin kaikilla muillakin lausunnonantajilla. Saadut lausunnot on huomioitu kokonaisuutena aluehallituksen päättäessä alueellisista järjestämissuunnitelmista.

IV

Päättäessään palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta 9.10. aluevaltuusto myös edellytti, että

Hyväksyessään palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös palvelupisteiden palvelutarpeen määrittäminen perustuu kunkin paikkakunnan sairastavuusindeksistä johdettuun muunnettuun asukaslukuun.

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

Järjestämissuunnitelmien selostusosassa todetaan että Jokaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen ja sen vaikutusalueen vastaanoton väestön palvelutarpeen arviointi perustuu THL:n ikävakiomattomalla sairastavuusindeksillä painotettuun väestömäärään.

Kuntakohtaista sairastavuusindeksiä on sovellettu sellaisenaan myös pitäjien palvelutarpeen määrittämiseen, mikä rikkoo hyvinvointialueen asukkaiden tasavertaista kohtelua kaikissa pitäjissä ja erityisen räikeästi Joensuun alueella.

Vaikka THL:n sairastavuusindeksi julkaistaan vain kunnittain, alueellisten järjestämissuunnitelmien valmisteluvaiheessa olisi saatu käyttöön tilastollisesti riittävän luotettava pitäjakohtainen laskentaperuste vertaamalla kutakin pitäjää asukasrakenteeltaan vastaavaan 4-6 itäsuomalaiseen verrokkikuntaan ja sovellettu niiden keskimääristä sairastavuusindeksiä koko pitäjän kattavan palvelupistealueen asukasluukuun.

Vastaus:

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2024 § 59 päätökseen liitettäväksi seuraavan ponnen (toimenpideoite): Hyväksyessään palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös pitäjien palvelutarpeen arviointi perustuu paikalliseen sairastavuusindeksillä muunnettuun asukasluukuun.

Toimenpideoitteesta säädetään hallintosäännön 124 §:ssä: Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Aluehallitus päätti § 226/30.10.2024 osana aluevaltuuston 9.10.2024 päätösten täytäntöönpanoa 59 §:n osalta seuraavasti:

- noudatetaan toiminnassa
- aloitetaan valmistelevaan järjestämissuunnitelmia
- valtuuston hyväksymä toimenpideoite sairastavuusindeksin huomioimisesta pitäjätasolla selvitetään tarkemmin alueellisia järjestämissuunnitelmia laadittaessa.

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää sairastavuusindikaattorin, joka ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Painotukseen on valittu ikävakiomaton indeksi, koska se huomioi alueelliset erot väestön ikärakenteessa ja tästä seuraavassa palvelutarpeessa. Sairastavuusindeksi on määritetty ja

laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain.

Perusterveydenhuollon palvelukokonaisuuden tarpeen arvioinnissa huomioidaan myös mm. lakisääteisten palvelujen alueellinen kysyntä, alueen lasten ja kouluikäisten lukumäärä, ennaltaehkäisevä työ sekä vuosittaiset käynti- ja tutkimusmäärät.

Pitäjän rinnastaminen asukasmäärältään itäsuomalaisiin verrokkikuntiin ei ole relevantti tapa tarkastella yksittäisen pitäjän asukkaiden palvelutarvetta mm. välimatkojen, asutuskeskittymien ja ikärakenteen eroavaisuuksien takia. Asukasmääriä arvioitaessa on käytetty saatavilla olevaa virallista Tilastokeskuksen väestörakennetietoa taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

V

Miksi viranhaltijavalmistelussa ei näin menetelty?

*Vastaus löytyy siitä, että palveluverkkosuunnitelman mukaan sote-
asemien palvelumitoituksessa sovelletaan mittaria 1 lääkärin
läsnäolopäivä/viikko/1500 asukasta.*

*Aiemmassa valmistelussa samaa mittaria vaadittiin myös palvelusteisiin ja
kesäkuussa 2023 hyväksytyyn, sittemmin estellisyyksien takia kumottuun
palveluverkkosuunnitelmaan suunnilleen vastaava palvelumitoitus sisältyi.*

*Jättämällä kylät pois pitäjien palvelupisteiden laskennallisesta
palvelumitoituksesta ja käyttämällä sen lisäksi tarkoituksellisesti
alimitoitettua sairastavuuskerrointa kaksoisvarmistettiin se, että
laskennallinenkin lääkärin läsnäolotarve saadaan eliminoidua pitäjistä ja
nykyiset lääkäripalvelut lakkautettua.*

*Koko hyvinvointialuetta ja kaikkia sen asukkaita edustavan aluehallituksen
olisi tullut huomata tämä viranhaltijajohdon poliittinen peliliike ja
palauttaa jo sillä perusteella kyseiset alueelliset järjestämissuunnitelmat
uudelleen valmisteltaviksi.*

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain. Sairastavuudessa on THL:n määrittämän sairastavuusindeksin perusteella eroja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

eri kuntien välilläkin, joten ei ole perusteltua olettaa, että valmistelussa olisi mahdollista saada luotettavampia tai kattavampia tilastoja kuin THL:n toimesta.

VI

Alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa ei ole huomioitu lainkaan sote-järjestämlain vaatimusta kustannusvaikuttavuuden huomioimisesta.

Pitäjien sote-palveluiden minimoinnin ja sote-asemien palveluiden karsimisen tuomien mahdollisten säästöjen lisäksi uudelleenvalmistelussa pitää esittää arviot ainakin erikoissairaanhoidon ja tukipalveluiden tarpeen ja kustannusten kasvusta, pitäjien asukkaille aiheutuvista lisäkustannuksista, vaikutuksista kouluterveydenhuollon kustannuksiin sekä paikallistalouteen ja paikallisiin palveluihin esimerkiksi apteekkipalvelun loppuessa paikkakunnalta. Kustannusvaikuttavuus pitää ymmärtää kokonaistaloudelliseksi tarkasteluksi.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 hyväksymässä palvelustrategiassa on linjattu strategiset valinnat, joilla pyritään varmistamaan jokaiselle pohjoiskarjalaiselle tarvetta vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Palvelustrategian mukaisesti henkilöstön saatavuus ja rahoitus eivät mahdollista nykyisten toimintamallien ja rakenteiden ylläpitämistä, jonka vuoksi käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti yhtenevillä kriteereillä on välttämätöntä palvelujen turvaamiseksi. Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston § 59/2024 hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VII

Muilta osin viitataan, mitä tulee kansalaisten yhdenvertaisuuteen, aluehallituksen jäsen Tapio Hämäläisen ao. päätöksiin jättämiin kirjallisiin eriäviin mielipiteisiin.

Vastaus:

Aluehallituksen päätöksiin liitettyissä oikaisuvaatimusohjeissa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

Oikaisuvaatimusta ei voi perustella siten, että viitataan jossakin muualla jonkun toisen esittämiin perusteisiin. Oikaisuvaatimuksen tekijän on itse perusteltava oikaisuvaatimuksensa. Kohta VII on näin ollen jätettävä tutkimatta.

VIII

Pitäjän määrite: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suosituksen mukaan pitäjää käytetään kuvaamaan toiseen kuntaan liitetyn entisen, maaseutumaisen kunnan aluetta.

Tämä määrite velvoittaa mielestäni viranomaisia käsittelemään ja kohtelemaan pitäjiä julkiseen hallintoon liittyvissä asioissa samoin kuin vastaavankokoisia itsenäisiä kuntia.

Vastaus:

Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Kunta- sen enempää kuin pitäjäraajat eivät määritä palvelujen tuottamisen periaatteita.

Vastausten yhteenveto (oikaisuvaatimuksen vaatimukset):

Oikaisuvaatimuksen 2-kohtaisen vaatimuksen yhteenvetona todetaan, että järjestämissuunnitelmassa käytetyt kriteerit perustuvat Suomessa julkaistaviin virallisiin Tilastokeskuksen ja THL:n tilastoihin, joissa:

1) Palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilastoihin, jotka ovat saatavilla taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

2) Pienimmän maantieteellisen alueen väestön sairastavuusindeksi on kuntatasoinen tieto. Pitäjän (=taajaman) asukasluku palvelutarpeen pohjana on huomioitu sen kunnan sairastavuuskertoimen mukaisesti, jonka alueella taajama on. Pitäjä-, taajama- tai näihin rinnastettavaa paikkakunta-kohtaista sairastavuusindeksiä ei ole virallisissa tilastoissa saatavissa.

--- Lisätty kokouksessa ---

3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä

Aluehallitus

§ 10

28.01.2025

lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta muuttaa aluehallituksen päätöstä, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Liitteet

- 10 Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 285 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelma, Ilomantsin sote-keskuksen alue
- 11 Täsmennys 9.1.2025 oikaisuvaatimukseen - Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 285 alueellinen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelma, Ilomantsin sote-keskuksen alue

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 286 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Joensuun sote-keskuksen alue
8851/00.01.02.01/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 11

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Asian käsittelyn alussa esittelijä täydensi asian selostusosan lopussa olevaa esitystään (vastausten yhteenveto) siten, että siihen lisätään 3. kohdaksi seuraava teksti:

"3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen."

Keskustelun kuluessa Tapio Hämäläinen esitti seuraavaa:

Hyvinvointialueen hallitus yhtyy valituksen kattaviin perusteluihin ja hyväksyy oikaisuvaatimuksen. Samalla hallitus omalta osaltaan pelastaa palvelut myös näissä kyseisissä taajamissa.

Osmo Pirhonen kannatti Hämäläisen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi hallitukselta, voidaanko esittelijän täydennetty ehdotus hyväksyä asian käsittelyn pohjaksi. Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, asiasta tuli äänestää. Puheenjohtaja esitti, että esittelijän ehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Tapio Hämäläisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin 11 ääntä, joista JAA ääniä 9 (Auvinen, Elo, Hurskainen, Kaita, Mustonen, Puruskainen-Saarelainen, Taponen, Tirkkonen, Urjanheimo) ja EI ääniä 2

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

(Hämäläinen, Pirhonen). Puheenjohtaja totesi esittelijän täydennetyt ehdotuksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eila Heinonen ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esteellisyys hyväksyttiin. Veli-Matti Hurskainen osallistui varajäsenenä asian käsittelyyn.

Selostus

Anne Meriläinen on tehnyt 7.1.2024 oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 18.12.2024/§ 286. Hän on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 9.1. lähettämällä viestillä. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys on kohdistettu saman sisältöisenä viiteen aluehallituksen päätökseen (285, 286, 287, 288 ja 291 §:t). Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksessaan Meriläinen vaatii, että aluehallituksen tulee muuttaa tekemiään päätöksiä vastaamaan oikaisuvaatimuksessa esittämiään suureita/määrittämiä sekä perusteluja. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan seuraavaa:

Aluehallituksen tulee korjata palvelupisteiden palvelutarpeen määrittämisperusteena käytettyä laskennallista asukasmäärää niin, että
1) palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu koko pitäjän asukasluvuun ja
2) palvelutarpeen määrittäminen perustuu parhaasta saatavilla olevasta tiedosta johdettuun paikkakunta-kohtaiseen sairastavuusindeksiin.

Vaatimus koskee Kesälahden, Hammaslahden (Pyhäselän), Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Valtimon sote-palvelupisteitä.

Perustelut:

Oikaisuvaatimus perustuu perustuslain ja sote-järjestämislain vaatimuksiin kansalaisten yhdenvertaisista perusoikeuksista sekä julkisen vallan velvollisuudesta tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikutukset. Aluehallituksen päätökset mainituista alueellisista järjestämissuunnitelmista ovat myös aluevaltuuston päätösten vastaisia eivätkä toteuta hallintosäännöstä johdettua hyvää hallintoa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on kahdeksan yksityiskohtaista perustelua, joihin vastaukset alla. Edellä 2-kohtaisen vaatimuksen vastaus on asian lopussa yhteenvetona.

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

I

Aluevaltuuston 9.10. 2024 pykälässä 59 s. 20 todetaan: Palvelut eivät ole samanlaiset kaikissa kunnissa tai taajamissa, mutta niillä alueilla, joissa väestönpalvelutarve on samanlainen, palvelut ovat samanlaiset ja niitä tuotetaan samanlaisella konseptilla.

Tämä aluestrategian linjaus ei toteudu pitäjien kohdalla verrattuna samankaltaisiin kuntiin.

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 päättämien periaatteiden mukaisesti:

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerien perusteella vähäisempää). Sote-palvelupisteet täydentävät suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta, ja palveluita tuotetaan sote-palvelupisteisiin joko sote-keskuksesta tai sote-asemalta käsin.

II

Palvelustrategiaan liittyvässä, niin ikään aluevaltuuston 9.10. hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että

Alueilla, joilla on pitkät välimatkat, sote-palvelupiste täydentää palveluita tarkoituksenmukaisessa sijainnissa ja kiinteistössä.

Aluehallituksen hyväksymät järjestämissuunnitelmat toteuttavat täysin päinvastaista käytäntöä, kun kirkonkylien ulkopuoliset kylät on jätetty kaikissa pitäjissä palvelupisteen laskennallisen väestömäärän ulkopuolelle. Palvelupiste ei täydennä palveluita kylien näkökulmasta, sillä niiden lähipalvelut sijoittuvat tosiasiallisesti sote-keskuksiin, joihin asiointimatka kasvaa jopa yli puolella pitäjien asukkaista kymmenillä kilometreillä suuntaansa nykytilaan verrattuna.

Samalla palveluiden saavutettavuus heikentyy merkittävästi laajoilla alueilla, joilla ei juurikaan ole julkista liikennettä eikä paikallisia taksipalveluita.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 mukaisen päätöksen mukaan palvelustrategian tavoitteena on, että kunkin alueen palvelutarvetta vastaava sote-keskus tai sote-asema on 95 %:lle asukkaista saavutettavissa keskimäärin 40 minuutin ajomatkan päässä. Aluevaltuuston päättämien

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

periaatteiden mukaisesti jokaisessa kunnassa on joko sote-keskus tai sote-asema. Suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta täydentävät sote-palvelupisteet.

III

Hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:n mukaan tulevaisuuslautakunta muun muassa

*-vastaa palveluverkon arvioinnista ja esittää muutoksia
-seuraa ja arvioi palveluiden yhdenvertaisuutta sekä
-seuraa ja arvioi palveluiden piiriin pääsyä, saatavuutta ja
saavutettavuutta.*

Aluehallituksen päättämien alueellisissa palveluverkon järjestämissuunnitelmissa (päätösten valmistelussa) ei ole huomioitu millään tavalla tulevaisuuslautakunnan 14.11.2024 suunnitelmista antamaa lausuntoa, jolla lautakunta on toteuttanut sille hallintosäännössä määrättyä tehtävänsä.

Vastaus:

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 12. mukaan aluehallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisista järjestämissuunnitelmista. Aluehallitus on päätöksellään 18.12.2024 § 284 merkinnyt tiedokseen kaikki alueellisista järjestämissuunnitelmista annetut lausunnot. Järjestämissuunnitelmat ovat olleet lausuttavina Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kuuluvissa kunnissa ja vaikuttamistoimielimissä. Lausuntoaika oli 8. – 29.11.2024. Määräaikana kaupungeilta ja kunnilta saatiin yhteensä 12 lausuntoa (Lieksan kaupunki ei lausunut), ja 6 lausuntoa hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Tulevaisuuslautakunnalla on tämän asian osalta ollut lausunnonantajana sama rooli kuin kaikilla muillakin lausunnonantajilla. Saadut lausunnot on huomioitu kokonaisuutena aluehallituksen päättäessä alueellisista järjestämissuunnitelmista.

IV

Päättäessään palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta 9.10. aluevaltuusto myös edellytti, että

Hyväksyessään palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös palvelupisteiden palvelutarpeen määrittäminen perustuu kunkin paikkakunnan sairastavuusindeksistä johdettuun muunnettuun asukaslukuun.

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

Järjestämissuunnitelmien selostusosassa todetaan että Jokaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen ja sen vaikutusalueen vastaanoton väestön palvelutarpeen arviointi perustuu THL:n ikävakiomattomalla sairastavuusindeksillä painotettuun väestömäärään.

Kuntakohtaista sairastavuusindeksiä on sovellettu sellaisenaan myös pitäjien palvelutarpeen määrittämiseen, mikä rikkoo hyvinvointialueen asukkaiden tasavertaista kohtelua kaikissa pitäjissä ja erityisen räikeästi Joensuun alueella.

Vaikka THL:n sairastavuusindeksi julkaistaan vain kunnittain, alueellisten järjestämissuunnitelmien valmisteluvaiheessa olisi saatu käyttöön tilastollisesti riittävän luotettava pitäjakohtainen laskentaperuste vertaamalla kutakin pitäjää asukasrakenteeltaan vastaavaan 4-6 itäsuomalaiseen verrokkikuntaan ja sovellettu niiden keskimääräistä sairastavuusindeksiä koko pitäjän kattavan palvelupistealueen asukasluukuun.

Vastaus:

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2024 § 59 päätökseen liitettäväksi seuraavan ponnen (toimenpideoite): Hyväksyessään palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös pitäjien palvelutarpeen arviointi perustuu paikalliseen sairastavuusindeksillä muunnettuun asukasluukuun.

Toimenpideoitteesta säädetään hallintosäännön 124 §:ssä: Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Aluehallitus päätti § 226/30.10.2024 osana aluevaltuuston 9.10.2024 päätösten täytäntöönpanoa 59 §:n osalta seuraavasti:

- noudatetaan toiminnassa
- aloitetaan valmistelevaan järjestämissuunnitelmia
- valtuuston hyväksymä toimenpideoite sairastavuusindeksin huomioimisesta pitäjätasolla selvitetään tarkemmin alueellisia järjestämissuunnitelmia laadittaessa.

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää sairastavuusindikaattorin, joka ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Painotukseen on valittu ikävakiomaton indeksi, koska se huomioi alueelliset erot väestön ikärakenteessa ja tästä seuraavassa palvelutarpeessa. Sairastavuusindeksi on määritetty ja

laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain.

Perusterveydenhuollon palvelukokonaisuuden tarpeen arvioinnissa huomioidaan myös mm. lakisääteisten palvelujen alueellinen kysyntä, alueen lasten ja kouluikäisten lukumäärä, ennaltaehkäisevä työ sekä vuosittaiset käynti- ja tutkimusmäärät.

Pitäjän rinnastaminen asukasmäärältään itäsuomalaisiin verrokkikuntiin ei ole relevantti tapa tarkastella yksittäisen pitäjän asukkaiden palvelutarvetta mm. välimatkojen, asutuskeskittymien ja ikärakenteen eroavaisuuksien takia. Asukasmääriä arvioitaessa on käytetty saatavilla olevaa virallista Tilastokeskuksen väestörakennetietoa taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

V

Miksi viranhaltijavalmistelussa ei näin menetelty?

*Vastaus löytyy siitä, että palveluverkkosuunnitelman mukaan sote-
asemien palvelumitoituksessa sovelletaan mittaria 1 lääkärin
läsnäolopäivä/viikko/1500 asukasta.*

*Aiemmassa valmistelussa samaa mittaria vaadittiin myös palvelusteisiin ja
kesäkuussa 2023 hyväksytyyn, sittemmin estellisyyksien takia kumottuun
palveluverkkosuunnitelmaan suunnilleen vastaava palvelumitoitus sisältyi.*

*Jättämällä kylät pois pitäjien palvelupisteiden laskennallisesta
palvelumitoituksesta ja käyttämällä sen lisäksi tarkoituksellisesti
alimitoitettua sairastavuuskerrointa kaksoisvarmistettiin se, että
laskennallinenkin lääkärin läsnäolotarve saadaan eliminoidua pitäjistä ja
nykyiset lääkäripalvelut lakkautettua.*

*Koko hyvinvointialuetta ja kaikkia sen asukkaita edustavan aluehallituksen
olisi tullut huomata tämä viranhaltijajohdon poliittinen peliliike ja
palauttaa jo sillä perusteella kyseiset alueelliset järjestämissuunnitelmat
uudelleen valmisteltaviksi.*

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain. Sairastavuudessa on THL:n määrittämän sairastavuusindeksin perusteella eroja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

eri kuntien välilläkin, joten ei ole perusteltua olettaa, että valmistelussa olisi mahdollista saada luotettavampia tai kattavampia tilastoja kuin THL:n toimesta.

VI

Alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa ei ole huomioitu lainkaan sote-järjestämlain vaatimusta kustannusvaikuttavuuden huomioimisesta.

Pitäjien sote-palveluiden minimoinnin ja sote-asemien palveluiden karsimisen tuomien mahdollisten säästöjen lisäksi uudelleenvalmistelussa pitää esittää arviot ainakin erikoissairaanhoidon ja tukipalveluiden tarpeen ja kustannusten kasvusta, pitäjien asukkaille aiheutuvista lisäkustannuksista, vaikutuksista kouluterveydenhuollon kustannuksiin sekä paikallistalouteen ja paikallisiin palveluihin esimerkiksi apteekkipalvelun loppuessa paikkakunnalta. Kustannusvaikuttavuus pitää ymmärtää kokonaistaloudelliseksi tarkasteluksi.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 hyväksymässä palvelustrategiassa on linjattu strategiset valinnat, joilla pyritään varmistamaan jokaiselle pohjoiskarjalaiselle tarvetta vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Palvelustrategian mukaisesti henkilöstön saatavuus ja rahoitus eivät mahdollista nykyisten toimintamallien ja rakenteiden ylläpitämistä, jonka vuoksi käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti yhtenevillä kriteereillä on välttämätöntä palvelujen turvaamiseksi. Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston § 59/2024 hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VII

Muilta osin viitataan, mitä tulee kansalaisten yhdenvertaisuuteen, aluehallituksen jäsen Tapio Hämäläisen ao. päätöksiin jättämiin kirjallisiin eriäviin mielipiteisiin.

Vastaus:

Aluehallituksen päätöksiin liitettyissä oikaisuvaatimusohjeissa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

Oikaisuvaatimusta ei voi perustella siten, että viitataan jossakin muualla jonkun toisen esittämiin perusteisiin. Oikaisuvaatimuksen tekijän on itse perusteltava oikaisuvaatimuksensa. Kohta VII on näin ollen jätettävä tutkimatta.

VIII

Pitäjän määrite: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suosituksen mukaan pitäjää käytetään kuvaamaan toiseen kuntaan liitetyn entisen, maaseutumaisen kunnan aluetta.

Tämä määrite velvoittaa mielestäni viranomaisia käsittelemään ja kohtelemaan pitäjiä julkiseen hallintoon liittyvissä asioissa samoin kuin vastaavankokoisia itsenäisiä kuntia.

Vastaus:

Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Kunta- sen enempää kuin pitäjäraajat eivät määritä palvelujen tuottamisen periaatteita.

Vastausten yhteenveto (oikaisuvaatimuksen vaatimukset):

Oikaisuvaatimuksen 2-kohtaisen vaatimuksen yhteenvetona todetaan, että järjestämissuunnitelmassa käytetyt kriteerit perustuvat Suomessa julkaistaviin virallisiin Tilastokeskuksen ja THL:n tilastoihin, joissa:

1) Palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilastoihin, jotka ovat saatavilla taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

2) Pienimmän maantieteellisen alueen väestön sairastavuusindeksi on kuntatasoinen tieto. Pitäjän (=taajaman) asukasluku palvelutarpeen pohjana on huomioitu sen kunnan sairastavuuskertoimen mukaisesti, jonka alueella taajama on. Pitäjä-, taajama- tai näihin rinnastettavaa paikkakunta-kohtaista sairastavuusindeksiä ei ole virallisissa tilastoissa saatavissa.

--- Lisätty kokouksessa ---

3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä

Aluehallitus

§ 11

28.01.2025

lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta muuttaa aluehallituksen päätöstä, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Liitteet

- 12 Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 286 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Joensuun sote-keskuksen alue
- 13 Täsmennys 9.1.2025 oikaisuvaatimukseen - Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 286 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Joensuun sote-keskuksen alue

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 288 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kontiolahden sote-keskuksen alue 8853/00.01.02.01/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 12

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Asian käsittelyn alussa esittelijä täydensi asian selostusosan lopussa olevaa esitystään (vastausten yhteenveto) siten, että siihen lisätään 3. kohdaksi seuraava teksti:

"3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen."

Keskustelun kuluessa Osmo Pirhonen esitti seuraavaa:

Hyvinvointialueen hallitus yhtyy valituksen kattaviin perusteluihin ja hyväksyy oikaisuvaatimuksen. Samalla hallitus omalta osaltaan pelastaa palvelut myös näissä kyseisissä taajamissa.

Tapio Hämäläinen kannatti Pirhosen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi hallitukselta, voidaanko esittelijän täydennetty ehdotus hyväksyä asian käsittelyn pohjaksi. Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, asiasta tuli äänestää. Puheenjohtaja esitti, että esittelijän ehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Osmo Pirhosen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin 11 ääntä, joista JAA ääniä 9 (Auvinen, Elo, Hurskainen, Kaita, Mustonen, Puruskainen-Saarelainen, Taponen, Tirkkonen, Urjanheimo) ja EI ääniä 2

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

(Hämäläinen, Pirhonen). Puheenjohtaja totesi esittelijän täydennetyt ehdotuksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eila Heinonen ilmoitti olevansa esteellinen (yhteisöjäävi) ja poistui kokoustilasta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esteellisyys hyväksyttiin. Veli-Matti Hurskainen osallistui varajäsenenä asian käsittelyyn.

Selostus

Anne Meriläinen on tehnyt 7.1.2024 oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 18.12.2024/§ 288. Hän on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 9.1. lähettämällään viestillä. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys on kohdistettu saman sisältöisenä viiteen aluehallituksen päätökseen (285, 286, 287, 288 ja 291 §:t). Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksessaan Meriläinen vaatii, että aluehallituksen tulee muuttaa tekemiään päätöksiä vastaamaan oikaisuvaatimuksessa esittämiään suureita/määrittämiä sekä perusteluja. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan seuraavaa:

Aluehallituksen tulee korjata palvelupisteiden palvelutarpeen määrittämisperusteena käytettyä laskennallista asukasmäärää niin, että

- 1) palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu koko pitäjän asukasluvuun ja
- 2) palvelutarpeen määrittäminen perustuu parhaasta saatavilla olevasta tiedosta johdettuun paikkakunta-kohtaiseen sairastavuusindeksiin.

Vaatimus koskee Kesälahden, Hammaslahden (Pyhäselän), Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Valtimon sote-palvelupisteitä.

Perustelut:

Oikaisuvaatimus perustuu perustuslain ja sote-järjestämislain vaatimukseen kansalaisten yhdenvertaisista perusoikeuksista sekä julkisen vallan velvollisuudesta tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikutukset. Aluehallituksen päätökset mainituista alueellisista järjestämissuunnitelmista ovat myös aluevaltuuston päätösten vastaisia eivätkä toteuta hallintosäännöstä johdettua hyvää hallintoa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on kahdeksan yksityiskohtaista perustelua, joihin vastaukset alla. Edellä 2-kohtaisen vaatimuksen vastaus on asian lopussa yhteenvetona.

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

I

Aluevaltuuston 9.10. 2024 pykälässä 59 s. 20 todetaan: Palvelut eivät ole samanlaiset kaikissa kunnissa tai taajamissa, mutta niillä alueilla, joissa väestöpalvelutarve on samanlainen, palvelut ovat samanlaiset ja niitä tuotetaan samanlaisella konseptilla.

Tämä aluestrategian linjaus ei toteudu pitäjien kohdalla verrattuna samankaltaisiin kuntiin.

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 päättämien periaatteiden mukaisesti:

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerien perusteella vähäisempää). Sote-palvelupisteet täydentävät suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta, ja palveluita tuotetaan sote-palvelupisteisiin joko sote-keskuksesta tai sote-asemalta käsin.

II

Palvelustrategiaan liittyvässä, niin ikään aluevaltuuston 9.10. hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että

Alueilla, joilla on pitkät välimatkat, sote-palvelupiste täydentää palveluita tarkoituksenmukaisessa sijainnissa ja kiinteistössä.

Aluehallituksen hyväksymät järjestämissuunnitelmat toteuttavat täysin päinvastaista käytäntöä, kun kirkonkylien ulkopuoliset kylät on jätetty kaikissa pitäjissä palvelupisteen laskennallisen väestömäärän ulkopuolelle. Palvelupiste ei täydennä palveluita kylien näkökulmasta, sillä niiden lähipalvelut sijoittuvat tosiasiallisesti sote-keskuksiin, joihin asiointimatka kasvaa jopa yli puolella pitäjien asukkaista kymmenillä kilometreillä suuntaansa nykytilaan verrattuna.

Samalla palveluiden saavutettavuus heikentyy merkittävästi laajoilla alueilla, joilla ei juurikaan ole julkista liikennettä eikä paikallisia taksipalveluita.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 mukaisen päätöksen mukaan palvelustrategian tavoitteena on, että kunkin alueen palvelutarvetta vastaava sote-keskus tai sote-asema on 95 %:lle asukkaista saavutettavissa keskimäärin 40 minuutin ajomatkan päässä. Aluevaltuuston päättämien

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

periaatteiden mukaisesti jokaisessa kunnassa on joko sote-keskus tai sote-asema. Suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta täydentävät sote-palvelupisteet.

III

Hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:n mukaan tulevaisuuslautakunta muun muassa

*-vastaa palveluverkon arvioinnista ja esittää muutoksia
-seuraa ja arvioi palveluiden yhdenvertaisuutta sekä
-seuraa ja arvioi palveluiden piiriin pääsyä, saatavuutta ja saavutettavuutta.*

Aluehallituksen päättämien alueellisissa palveluverkon järjestämissuunnitelmissa (päätösten valmistelussa) ei ole huomioitu millään tavalla tulevaisuuslautakunnan 14.11.2024 suunnitelmista antamaa lausuntoa, jolla lautakunta on toteuttanut sille hallintosäännössä määrättyä tehtävänsä.

Vastaus:

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 12. mukaan aluehallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisista järjestämissuunnitelmista. Aluehallitus on päätöksellään 18.12.2024 § 284 merkinnyt tiedokseen kaikki alueellisista järjestämissuunnitelmista annetut lausunnot. Järjestämissuunnitelmat ovat olleet lausuttavina Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kuuluvissa kunnissa ja vaikuttamistoimielimissä. Lausuntoaika oli 8. – 29.11.2024. Määräaikana kaupungeilta ja kunnilta saatiin yhteensä 12 lausuntoa (Lieksan kaupunki ei lausunut), ja 6 lausuntoa hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Tulevaisuuslautakunnalla on tämän asian osalta ollut lausunnonantajana sama rooli kuin kaikilla muillakin lausunnonantajilla. Saadut lausunnot on huomioitu kokonaisuutena aluehallituksen päättäessä alueellisista järjestämissuunnitelmista.

IV

Päättäessään palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta 9.10. aluevaltuusto myös edellytti, että

Hyväksyessään palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös palvelupisteiden palvelutarpeen määrittäminen perustuu kunkin paikkakunnan sairastavuusindeksistä johdettuun muunnettuun asukaslukuun.

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

Järjestämissuunnitelmien selostusosassa todetaan että Jokaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen ja sen vaikutusalueen vastaanoton väestön palvelutarpeen arviointi perustuu THL:n ikävakiomattomalla sairastavuusindeksillä painotettuun väestömäärään.

Kuntakohtaista sairastavuusindeksiä on sovellettu sellaisenaan myös pitäjien palvelutarpeen määrittämiseen, mikä rikkoo hyvinvointialueen asukkaiden tasavertaista kohtelua kaikissa pitäjissä ja erityisen räikeästi Joensuun alueella.

Vaikka THL:n sairastavuusindeksi julkaistaan vain kunnittain, alueellisten järjestämissuunnitelmien valmisteluvaiheessa olisi saatu käyttöön tilastollisesti riittävän luotettava pitäjakohtainen laskentaperuste vertaamalla kutakin pitäjää asukasrakenteeltaan vastaavaan 4-6 itäsuomalaiseen verrokkikuntaan ja sovellettu niiden keskimääristä sairastavuusindeksiä koko pitäjän kattavan palvelupistealueen asukasluukuun.

Vastaus:

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2024 § 59 päätökseen liitettäväksi seuraavan ponnen (toimenpideoite): Hyväksyessään palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös pitäjien palvelutarpeen arviointi perustuu paikalliseen sairastavuusindeksillä muunnettuun asukasluukuun.

Toimenpideoitteesta säädetään hallintosäännön 124 §:ssä: Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Aluehallitus päätti § 226/30.10.2024 osana aluevaltuuston 9.10.2024 päätösten täytäntöönpanoa 59 §:n osalta seuraavasti:

- noudatetaan toiminnassa
- aloitetaan valmistelevaan järjestämissuunnitelmia
- valtuuston hyväksymä toimenpideoite sairastavuusindeksin huomioimisesta pitäjätasolla selvitetään tarkemmin alueellisia järjestämissuunnitelmia laadittaessa.

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää sairastavuusindikaattorin, joka ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Painotukseen on valittu ikävakiomaton indeksi, koska se huomioi alueelliset erot väestön ikärakenteessa ja tästä seuraavassa palvelutarpeessa. Sairastavuusindeksi on määritetty ja

laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain.

Perusterveydenhuollon palvelukokonaisuuden tarpeen arvioinnissa huomioidaan myös mm. lakisääteisten palvelujen alueellinen kysyntä, alueen lasten ja kouluikäisten lukumäärä, ennaltaehkäisevä työ sekä vuosittaiset käynti- ja tutkimusmäärät.

Pitäjän rinnastaminen asukasmäärältään itäsuomalaisiin verrokkikuntiin ei ole relevantti tapa tarkastella yksittäisen pitäjän asukkaiden palvelutarvetta mm. välimatkojen, asutuskeskittymien ja ikärakenteen eroavaisuuksien takia. Asukasmääriä arvioitaessa on käytetty saatavilla olevaa virallista Tilastokeskuksen väestörakennetietoa taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

V

Miksi viranhaltijavalmistelussa ei näin menetelty?

*Vastaus löytynee siitä, että palveluverkkosuunnitelman mukaan sote-
asemien palvelumitoituksessa sovelletaan mittaria 1 lääkärin
läsnäolopäivä/viikko/1500 asukasta.*

*Aiemmassa valmistelussa samaa mittaria vaadittiin myös palvelusteisiin ja
kesäkuussa 2023 hyväksytyyn, sittemmin estellisyyksien takia kumottuun
palveluverkkosuunnitelmaan suunnilleen vastaava palvelumitoitus sisältyi.*

*Jättämällä kylät pois pitäjien palvelupisteiden laskennallisesta
palvelumitoituksesta ja käyttämällä sen lisäksi tarkoituksellisesti
alimitoitettua sairastavuuskerrointa kaksoisvarmistettiin se, että
laskennallinenkin lääkärin läsnäolotarve saadaan eliminoidua pitäjistä ja
nykyiset lääkäripalvelut lakkautettua.*

*Koko hyvinvointialuetta ja kaikkia sen asukkaita edustavan aluehallituksen
olisi tullut huomata tämä viranhaltijajohdon poliittinen peliliike ja
palauttaa jo sillä perusteella kyseiset alueelliset järjestämissuunnitelmat
uudelleen valmisteltaviksi.*

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain. Sairastavuudessa on THL:n määrittämän sairastavuusindeksin perusteella eroja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

eri kuntien välilläkin, joten ei ole perusteltua olettaa, että valmistelussa olisi mahdollista saada luotettavampia tai kattavampia tilastoja kuin THL:n toimesta.

VI

Alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa ei ole huomioitu lainkaan sote-järjestämlain vaatimusta kustannusvaikuttavuuden huomioimisesta.

Pitäjien sote-palveluiden minimoinnin ja sote-asemien palveluiden karsimisen tuomien mahdollisten säästöjen lisäksi uudelleenvalmistelussa pitää esittää arviot ainakin erikoissairaanhoidon ja tukipalveluiden tarpeen ja kustannusten kasvusta, pitäjien asukkaille aiheutuvista lisäkustannuksista, vaikutuksista kouluterveydenhuollon kustannuksiin sekä paikallistalouteen ja paikallisiin palveluihin esimerkiksi apteekkipalvelun loppuessa paikkakunnalta. Kustannusvaikuttavuus pitää ymmärtää kokonaistaloudelliseksi tarkasteluksi.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 hyväksymässä palvelustrategiassa on linjattu strategiset valinnat, joilla pyritään varmistamaan jokaiselle pohjoiskarjalaiselle tarvetta vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Palvelustrategian mukaisesti henkilöstön saatavuus ja rahoitus eivät mahdollista nykyisten toimintamallien ja rakenteiden ylläpitämistä, jonka vuoksi käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti yhtenevillä kriteereillä on välttämätöntä palvelujen turvaamiseksi. Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston § 59/2024 hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VII

Muilta osin viitataan, mitä tulee kansalaisten yhdenvertaisuuteen, aluehallituksen jäsen Tapio Hämäläisen ao. päätöksiin jättämiin kirjallisiin eriäviin mielipiteisiin.

Vastaus:

Aluehallituksen päätöksiin liitetyissä oikaisuvaatimusohjeissa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

Oikaisuvaatimusta ei voi perustella siten, että viitataan jossakin muualla jonkun toisen esittämiin perusteisiin. Oikaisuvaatimuksen tekijän on itse perusteltava oikaisuvaatimuksensa. Kohta VII on näin ollen jätettävä tutkimatta.

VIII

Pitäjän määrite: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suosituksen mukaan pitäjää käytetään kuvaamaan toiseen kuntaan liitetyn entisen, maaseutumaisen kunnan aluetta.

Tämä määrite velvoittaa mielestäni viranomaisia käsittelemään ja kohtelemaan pitäjiä julkiseen hallintoon liittyvissä asioissa samoin kuin vastaavankokoisia itsenäisiä kuntia.

Vastaus:

Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Kunta- sen enempää kuin pitäjäraajat eivät määritä palvelujen tuottamisen periaatteita.

Vastausten yhteenveto (oikaisuvaatimuksen vaatimukset):

Oikaisuvaatimuksen 2-kohtaisen vaatimuksen yhteenvetona todetaan, että järjestämissuunnitelmassa käytetyt kriteerit perustuvat Suomessa julkaistaviin virallisiin Tilastokeskuksen ja THL:n tilastoihin, joissa:

1) Palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilastoihin, jotka ovat saatavilla taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

2) Pienimmän maantieteellisen alueen väestön sairastavuusindeksi on kuntatasoinen tieto. Pitäjän (=taajaman) asukasluku palvelutarpeen pohjana on huomioitu sen kunnan sairastavuuskertoimen mukaisesti, jonka alueella taajama on. Pitäjä-, taajama- tai näihin rinnastettavaa paikkakunta-kohtaista sairastavuusindeksiä ei ole virallisissa tilastoissa saatavissa.

--- Lisätty kokouksessa ---

3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä

Aluehallitus

§ 12

28.01.2025

lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta muuttaa aluehallituksen päätöstä, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Liitteet

- 14 Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 288 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kontiolahden sote-keskuksen alue
- 15 Täsmennys 9.1.2025 oikaisuvaatimukseen - Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 288 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kontiolahden sote-keskuksen alue

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 287 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kiteen sote-keskuksen alue
8852/00.01.02.01/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 13

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Asian käsittelyn alussa esittelijä täydensi asian selostusosan lopussa olevaa esitystään (vastausten yhteenveto) siten, että siihen lisätään 3. kohdaksi seuraava teksti:

"3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen."

Puheenjohtaja kysyi hallitukselta, voidaanko esittelijän täydennetty ehdotus hyväksyä. Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Eeva-Liisa Auvinen (yhteisöjäävi), Tapio Hämäläinen (yleislausekejäävi), Osmo Pirhonen (yhteisöjäävi) ja Hannu Urjanheimo (yhteisöjäävi) ilmoittivat olevansa esteellisiä tämän asian käsittelyssä ja poistuivat kokoustilasta. Esteellisyydet hyväksyttiin. Alia Dannenberg (Tapio Hämäläisen varajäsen) Outi Mara (Osmo Pirhosen varajäsen) ja Paula Puhakka (Eeva-Liisa Auvisen varajäsen) osallistuivat varahenkilöinä tämän asian käsittelyyn.

Selostus

Anne Meriläinen on tehnyt 7.1.2024 oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 18.12.2024/§ 287. Hän on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 9.1. lähettämällään viestillä. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys on kohdistettu saman sisältöisenä viiteen aluehallituksen

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

päätökseen (285, 286, 287, 288 ja 291 §:t). Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksessaan Meriläinen vaatii, että aluehallituksen tulee muuttaa tekemiään päätöksiä vastaamaan oikaisuvaatimuksessa esittämiään suureita/määritteitä sekä perusteluja. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan seuraavaa:

Aluehallituksen tulee korjata palvelupisteiden palvelutarpeen määrittämisperusteena käytettyä laskennallista asukasmäärää niin, että

- 1) palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu koko pitäjän asukaslukuun ja
- 2) palvelutarpeen määrittäminen perustuu parhaasta saatavilla olevasta tiedosta johdettuun paikkakuntaakohtaiseen sairastavuusindeksiin.

Vaatimus koskee Kesälahden, Hammaslahden (Pyhäselän), Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Valtimon sote-palvelupisteitä.

Perustelut:

Oikaisuvaatimus perustuu perustuslain ja sote-järjestämislain vaatimukseen kansalaisten yhdenvertaisista perusoikeuksista sekä julkisen vallan velvollisuudesta tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikutukset. Aluehallituksen päätökset mainituista alueellisista järjestämissuunnitelmista ovat myös aluevaltuuston päätösten vastaisia eivätkä toteuta hallintosäännöstä johdettua hyvää hallintoa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on kahdeksan yksityiskohtaista perustelua, joihin vastaukset alla. Edellä 2-kohtaisen vaatimuksen vastaus on asian lopussa yhteenvedona.

I

Aluevaltuuston 9.10. 2024 pykälässä 59 s. 20 todetaan: Palvelut eivät ole samanlaiset kaikissa kunnissa tai taajamissa, mutta niillä alueilla, joissa väestönpalvelutarve on samanlainen, palvelut ovat samanlaiset ja niitä tuotetaan samanlaisella konseptilla.

Tämä aluestrategian linjaus ei toteudu pitäjien kohdalla verrattuna samankaltaisiin kuntiin.

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 päättämien periaatteiden mukaisesti:

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerien perusteella vähäisempää). Sote-palvelupisteet täydentävät suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta, ja palveluita tuotetaan sote-palvelupisteisiin joko sote-keskuksesta tai sote-asemalta käsin.

II

Palvelustrategiaan liittyvässä, niin ikään aluevaltuuston 9.10. hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että

Alueilla, joilla on pitkät välimatkat, sote-palvelupiste täydentää palveluita tarkoituksenmukaisessa sijainnissa ja kiinteistössä.

Aluehallituksen hyväksymät järjestämissuunnitelmat toteuttavat täysin päivästäistä käytäntöä, kun kirkonkylien ulkopuoliset kylät on jätetty kaikissa pitäjissä palvelupisteen laskennallisen väestömäärän ulkopuolelle. Palvelupiste ei täydennä palveluita kylien näkökulmasta, sillä niiden lähipalvelut sijoittuvat tosiasiallisesti sote-keskuksiin, joihin asiointimatka kasvaa jopa yli puolella pitäjien asukkaista kymmenillä kilometreillä suuntaansa nykytilaan verrattuna.

Samalla palveluiden saavutettavuus heikentyy merkittävästi laajoilla alueilla, joilla ei juurikaan ole julkista liikennettä eikä paikallisia taksipalveluita.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 mukaisen päätöksen mukaan palvelustrategian tavoitteena on, että kunkin alueen palvelutarvetta vastaava sote-keskus tai sote-asema on 95 %:lle asukkaista saavutettavissa keskimäärin 40 minuutin ajomatkan päässä. Aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti jokaisessa kunnassa on joko sote-keskus tai sote-asema. Suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta täydentävät sote-palvelupisteet.

III

Hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:n mukaan tulevaisuuslautakunta muun muassa

*-vastaa palveluverkon arvioinnista ja esittää muutoksia
-seuraa ja arvioi palveluiden yhdenvertaisuutta sekä
-seuraa ja arvioi palveluiden piiriin pääsyä, saatavuutta ja saavutettavuutta.*

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

Aluehallituksen päättämien alueellisissa palveluverkon järjestämissuunnitelmissa (päästösten valmistelussa) ei ole huomioitu millään tavalla tulevaisuuslautakunnan 14.11.2024 suunnitelmista antamaa lausuntoa, jolla lautakunta on toteuttanut sille hallintosäännössä määrättyä tehtäväänsä.

Vastaus:

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 12. mukaan aluehallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisista järjestämissuunnitelmista. Aluehallitus on päätöksellään 18.12.2024 § 284 merkinnyt tiedokseen kaikki alueellisista järjestämissuunnitelmista annetut lausunnot. Järjestämissuunnitelmat ovat olleet lausuttavina Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kuuluvissa kunnissa ja vaikuttamistoimielimissä. Lausuntoaika oli 8. – 29.11.2024. Määräaikana kaupungeilta ja kunnilta saatiin yhteensä 12 lausuntoa (Lieksan kaupunki ei lausunut), ja 6 lausuntoa hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Tulevaisuuslautakunnalla on tämän asian osalta ollut lausunnonantajana sama rooli kuin kaikilla muillakin lausunnonantajilla. Saadut lausunnot on huomioitu kokonaisuutena aluehallituksen päättäessä alueellisista järjestämissuunnitelmista.

IV

Päättyessään palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta 9.10. aluevaltuusto myös edellytti, että

Hyväksyessään palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös palvelupisteiden palvelutarpeen määrittäminen perustuu kunkin paikkakunnan sairastavuusindeksistä johdettuun muunnettuun asukaslukuun.

Järjestämissuunnitelmien selostusosassa todetaan että Jokaisen sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen ja sen vaikutusalueen vastaanoton väestön palvelutarpeen arviointi perustuu THL:n ikävakiomattomalla sairastavuusindeksillä painotettuun väestömäärään.

Kuntakohtaista sairastavuusindeksiä on sovellettu sellaisenaan myös pitäjien palvelutarpeen määrittämiseen, mikä rikkoo hyvinvointialueen asukkaiden tasavertaista kohtelua kaikissa pitäjissä ja erityisen räikeästi Joensuun alueella.

Vaikka THL:n sairastavuusindeksi julkaistaan vain kunnittain, alueellisten järjestämissuunnitelmien valmisteluvaiheessa olisi saatu käyttöön tilastollisesti riittävän luotettava pitäjäkohtainen laskentaperuste

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

vertaamalla kutakin pitäjää asukasrakenteeltaan vastaavaan 4-6 itäsuomalaiseen verrokkikuntaan ja sovellettu niiden keskimääräistä sairastavuusindeksiä koko pitäjän kattavan palvelupistealueen asukasluukuun.

Vastaus:

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2024 § 59 päätökseen liitettäväksi seuraavan ponnin (toimenpideoite): Hyväksyessään palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös pitäjien palvelutarpeen arviointi perustuu paikalliseen sairastavuusindeksillä muunnettuun asukasluukuun.

Toimenpideoitteesta säädetään hallintosäännön 124 §:ssä: Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Aluehallitus päätti § 226/30.10.2024 osana aluevaltuuston 9.10.2024 päätösten täytäntöönpanoa 59 §:n osalta seuraavasti:

- noudatetaan toiminnassa
- aloitetaan valmistelemaan järjestämissuunnitelmia
- valtuuston hyväksymä toimenpideoite sairastavuusindeksin huomioimisesta pitäjätasolla selvitetään tarkemmin alueellisia järjestämissuunnitelmia laadittaessa.

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää sairastavuusindikaattorin, joka ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Painotukseen on valittu ikävakiomaton indeksi, koska se huomioi alueelliset erot väestön ikärakenteessa ja tästä seuraavassa palvelutarpeessa. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain.

Perusterveydenhuollon palvelukokonaisuuden tarpeen arvioinnissa huomioidaan myös mm. lakisääteisten palvelujen alueellinen kysyntä, alueen lasten ja kouluikäisten lukumäärä, ennaltaehkäisevä työ sekä vuosittaiset käynti- ja tutkimusmäärät.

Pitäjän rinnastaminen asukasmäärältään itäsuomalaisiin verrokkikuntiin ei ole relevantti tapa tarkastella yksittäisen pitäjän asukkaiden palvelutarvetta mm. välimatkojen, asutuskeskittymien ja ikärakenteen eroavaisuuksien takia. Asukasmääriä arvioitaessa on käytetty saatavilla olevaa virallista Tilastokeskuksen väestörakennetietoa taajamittain.

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

V

Miksi viranhaltijavalmistelussa ei näin menetelty?

*Vastaus löytynee siitä, että palveluverkkosuunnitelman mukaan sote-
asemien palvelumitoituksessa sovelletaan mittaria 1 lääkärin
läsnäolopäivä/viikko/1500 asukasta.*

*Aiemmassa valmistelussa samaa mittaria vaadittiin myös palvelusteisiin ja
kesäkuussa 2023 hyväksytyyn, sittemmin estellisyyksien takia kumottuun
palveluverkkosuunnitelmaan suunnilleen vastaava palvelumitoitus sisältyi.*

*Jättämällä kylät pois pitäjien palvelupisteiden laskennallisesta
palvelumitoituksesta ja käyttämällä sen lisäksi tarkoituksellisesti
alimitoitettua sairastavuuskerrointa kaksoisvarmistettiin se, että
laskennallinenkin lääkärin läsnäolotarve saadaan eliminoitua pitäjistä ja
nykyiset lääkäripalvelut lakkautettua.*

*Koko hyvinvointialuetta ja kaikkia sen asukkaita edustavan aluehallituksen
olisi tullut huomata tämä viranhaltijajohdon poliittinen peliliike ja
palauttaa jo sillä perusteella kyseiset alueelliset järjestämissuunnitelmat
uudelleen valmisteltaviksi.*

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain. Sairastavuudessa on THL:n määrittämän sairastavuusindeksin perusteella eroja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen eri kuntien välilläkin, joten ei ole perusteltua olettaa, että valmistelussa olisi mahdollista saada luotettavampia tai kattavampia tilastoja kuin THL:n toimesta.

VI

Alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa ei ole huomioitu lainkaan sote-järjestämislain vaatimusta kustannusvaikuttavuuden huomioimisesta.

Pitäjien sote-palveluiden minimoinnin ja sote-asemien palveluiden karsimisen tuomien mahdollisten säästöjen lisäksi uudelleenvalmistelussa pitää esittää arviot ainakin erikoissairaanhoidon ja tukipalveluiden tarpeen

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

ja kustannusten kasvusta, pitäjiä asukkaille aiheutuvista lisäkustannuksista, vaikutuksista kouluterveydenhuollon kustannuksiin sekä paikallistalouteen ja paikallisiin palveluihin esimerkiksi apteekkipalvelun loppuessa paikkakunnalta. Kustannusvaikuttavuus pitää ymmärtää kokonaistaloudelliseksi tarkasteluksi.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 hyväksymässä palvelustrategiassa on linjattu strategiset valinnat, joilla pyritään varmistamaan jokaiselle pohjoiskarjalaiselle tarvetta vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Palvelustrategian mukaisesti henkilöstön saatavuus ja rahoitus eivät mahdollista nykyisten toimintamallien ja rakenteiden ylläpitämistä, jonka vuoksi käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti yhtenevillä kriteereillä on välttämätöntä palvelujen turvaamiseksi. Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston § 59/2024 hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VII

Muilta osin viitaan, mitä tulee kansalaisten yhdenvertaisuuteen, aluehallituksen jäsen Tapio Hämäläisen ao. päätöksiin jättämiin kirjallisiin eriäviin mielipiteisiin.

Vastaus:

Aluehallituksen päätöksiin liitetyissä oikaisuvaatimusohjeissa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimusta ei voi perustella siten, että viitataan jossakin muualla jonkun toisen esittämiin perusteisiin. Oikaisuvaatimuksen tekijän on itse perusteltava oikaisuvaatimuksensa. Kohta VII on näin ollen jätettävä tutkimatta.

VIII

Pitäjän määrite: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suosituksen mukaan pitäjää käytetään kuvaamaan toiseen kuntaan liitetyn entisen, maaseutumaisen kunnan aluetta.

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

Tämä määrite velvoittaa mielestäni viranomaisia käsittelemään ja kohtelemaan pitäjiä julkiseen hallintoon liittyvissä asioissa samoin kuin vastaavankokoisia itsenäisiä kuntia.

Vastaus:

Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Kunta- sen enempää kuin pitäjäraajat eivät määritä palvelujen tuottamisen periaatteita.

Vastausten yhteenveto (oikaisuvaatimuksen vaatimukset):

Oikaisuvaatimuksen 2-kohtaisen vaatimuksen yhteenvetona todetaan, että järjestämissuunnitelmassa käytetyt kriteerit perustuvat Suomessa julkaistaviin virallisiin Tilastokeskuksen ja THL:n tilastoihin, joissa:

1) Palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilastoihin, jotka ovat saatavilla taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

2) Pienimmän maantieteellisen alueen väestön sairastavuusindeksi on kuntatasoinen tieto. Pitäjän (=taajaman) asukasluku palvelutarpeen pohjana on huomioitu sen kunnan sairastavuuskertoimen mukaisesti, jonka alueella taajama on. Pitäjä-, taajama- tai näihin rinnastettavaa paikkakuntakohtaista sairastavuusindeksiä ei ole virallisissa tilastoissa saatavissa.

--- Lisätty kokouksessa ---

3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta muuttaa aluehallituksen päätöstä, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Liitteet

Aluehallitus

§ 13

28.01.2025

- 16 Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 287 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kiteen sote-keskuksen alue
- 17 Täsmennys 9.1.2025 oikaisuvaatimukseen - Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 287 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Kiteen sote-keskuksen alue

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 291 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Nurmeksen sote-keskuksen alue
8856/00.01.02.01/2024

Aluehallitus 28.01.2025 § 14

Lisätiedot

Hyvinvointialuejohtaja Kirsi Leivonen
kirsi.leivonen@siunsote.fi
Puh. 013 330 8590

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Asian käsittelyn alussa esittelijä täydensi asian selostusosan lopussa olevaa esitystään (vastausten yhteenveto) siten, että siihen lisätään 3. kohdaksi seuraava teksti:

"3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen."

Keskustelun kuluessa Tapio Hämäläinen esitti seuraavaa:

Hyvinvointialueen hallitus yhtyy valituksen kattaviin perusteluihin ja hyväksyy oikaisuvaatimuksen. Samalla hallitus omalta osaltaan pelastaa palvelut myös näissä kyseisissä taajamissa.

Osmo Pirhonen kannatti Hämäläisen esitystä.

Puheenjohtaja kysyi hallitukselta, voidaanko esittelijän täydennetty ehdotus hyväksyä asian käsittelyn pohjaksi. Täydennetty päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava esitys, asiasta tuli äänestää. Puheenjohtaja esitti, että esittelijän ehdotuksen kannalla olevat äänestävät JAA ja Tapio Hämäläisen esityksen kannalla olevat äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Seuranneessa äänestyksessä annettiin 11 ääntä, joista JAA ääniä 9 (Auvinen, Elo, Heinonen, Kaita, Mustonen, Puruskainen-Saarelainen, Taponen, Tirkkonen, Urjanheimo) ja EI ääniä 2

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

(Hämäläinen, Pirhonen). Puheenjohtaja totesi esittelijän täydennetyt ehdotuksen tulleen aluehallituksen päätökseksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Matti Kämäräinen ilmoitti olevansa esteellinen (yleislausekejäävi) ja poistui kokoustilasta tämän asian käsittelyn ajaksi. Esteellisyys hyväksyttiin.

Selostus

Anne Meriläinen on tehnyt 7.1.2024 oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 18.12.2024/§ 291. Hän on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 9.1. lähettämällä viestillä. Oikaisuvaatimus ja sen täydennys on kohdistettu saman sisältöisenä viiteen aluehallituksen päätökseen (285, 286, 287, 288 ja 291 §:t). Oikaisuvaatimus ja sen täydennys ovat asian liitteinä.

Oikaisuvaatimuksessaan Meriläinen vaatii, että aluehallituksen tulee muuttaa tekemiään päätöksiä vastaamaan oikaisuvaatimuksessa esittämiään suureita/määritteitä sekä perusteluja. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan seuraavaa:

Aluehallituksen tulee korjata palvelupisteiden palvelutarpeen määrittämisperusteena käytettyä laskennallista asukasmäärää niin, että

- 1) palvelupisteiden laskennallinen asukasmäärä perustuu koko pitäjän asukasluukuun ja
- 2) palvelutarpeen määrittäminen perustuu parhaasta saatavilla olevasta tiedosta johdettuun paikkakuntakohtaiseen sairastavuusindeksiin.

Vaatimus koskee Kesälahden, Hammaslahden (Pyhäselän), Kiihtelysvaaran, Tuupovaaran, Enon ja Valtimon sote-palvelupisteitä.

Perustelut:

Oikaisuvaatimus perustuu perustuslain ja sote-järjestämislain vaatimukseen kansalaisten yhdenvertaisista perusoikeuksista sekä julkisen vallan velvollisuudesta tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ottaen huomioon paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikutukset. Aluehallituksen päätökset mainituista alueellisista järjestämissuunnitelmista ovat myös aluevaltuuston päätösten vastaisia eivätkä toteuta hallintosäännöstä johdettua hyvää hallintoa.

Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on kahdeksan yksityiskohtaista perustelua, joihin vastaukset alla. Edellä 2-kohtaisen vaatimuksen vastaus on asian lopussa yhteenvetona.

/

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

Aluevaltuuston 9.10. 2024 pykälässä 59 s. 20 todetaan: Palvelut eivät ole samanlaiset kaikissa kunnissa tai taajamissa, mutta niillä alueilla, joissa väestöpalvelutarve on samanlainen, palvelut ovat samanlaiset ja niitä tuotetaan samanlaisella konseptilla.

Tämä aluestrategian linjaus ei toteudu pitäjien kohdalla verrattuna samankaltaisiin kuntiin.

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 päättämien periaatteiden mukaisesti:

Jokaisessa kunnassa on vain yksi, joko sote-keskus (suurimmat kunnat, joissa suuri ja laaja-alainen palvelutarve) TAI sote-asema (pienemmät kunnat, joissa palvelujen tarve on kriteerien perusteella vähäisempää). Sote-palvelupisteet täydentävät suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta, ja palveluita tuotetaan sote-palvelupisteisiin joko sote-keskuksesta tai sote-asemalta käsin.

II

Palvelustrategiaan liittyvässä, niin ikään aluevaltuuston 9.10. hyväksymässä palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että

Alueilla, joilla on pitkät välimatkat, sote-palvelupiste täydentää palveluita tarkoituksenmukaisessa sijainnissa ja kiinteistössä.

Aluehallituksen hyväksymät järjestämissuunnitelmat toteuttavat täysin päinvastaista käytäntöä, kun kirkonkylien ulkopuoliset kylät on jätetty kaikissa pitäjissä palvelupisteiden laskennallisen väestömäärän ulkopuolelle. Palvelupiste ei täydennä palveluita kylien näkökulmasta, sillä niiden lähipalvelut sijoittuvat tosiasiallisesti sote-keskuksiin, joihin asiointimatka kasvaa jopa yli puolella pitäjien asukkaista kymmenillä kilometreillä suuntaansa nykytilaan verrattuna.

Samalla palveluiden saavutettavuus heikentyy merkittävästi laajoilla alueilla, joilla ei juurikaan ole julkista liikennettä eikä paikallisia taksipalveluita.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 mukaisen päätöksen mukaan palvelustrategian tavoitteena on, että kunkin alueen palvelutarvetta vastaava sote-keskus tai sote-asema on 95 %:lle asukkaista saavutettavissa keskimäärin 40 minuutin ajomatkan päässä. Aluevaltuuston päättämien periaatteiden mukaisesti jokaisessa kunnassa on joko sote-keskus tai sote-

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

asema. Suurempien kuntien reuna-alueiden palvelutarvetta täydentävät sote-palvelupisteet.

III

Hyvinvointialueen hallintosäännön 12 §:n mukaan tulevaisuuslautakunta muun muassa

*-vastaa palveluverkon arvioinnista ja esittää muutoksia
-seuraa ja arvioi palveluiden yhdenvertaisuutta sekä
-seuraa ja arvioi palveluiden piiriin pääsyä, saatavuutta ja
saavutettavuutta.*

Aluehallituksen päättämien alueellisissa palveluverkon järjestämissuunnitelmissa (päätösten valmistelussa) ei ole huomioitu millään tavalla tulevaisuuslautakunnan 14.11.2024 suunnitelmista antamaa lausuntoa, jolla lautakunta on toteuttanut sille hallintosäännössä määrättyä tehtäväänsä.

Vastaus:

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 12. mukaan aluehallitus päättää sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisista järjestämissuunnitelmista. Aluehallitus on päätöksellään 18.12.2024 § 284 merkinnyt tiedokseen kaikki alueellisista järjestämissuunnitelmista annetut lausunnot. Järjestämissuunnitelmat ovat olleet lausuttavina Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle kuuluvissa kunnissa ja vaikuttamistoimielimissä. Lausuntoaika oli 8. – 29.11.2024. Määräaikana kaupungeilta ja kunnilta saatiin yhteensä 12 lausuntoa (Lieksan kaupunki ei lausunut), ja 6 lausuntoa hyvinvointialueen lautakunnilta ja vaikuttamistoimielimiltä.

Tulevaisuuslautakunnalla on tämän asian osalta ollut lausunnonantajana sama rooli kuin kaikilla muillakin lausunnonantajilla. Saadut lausunnot on huomioitu kokonaisuutena aluehallituksen päättäessä alueellisista järjestämissuunnitelmista.

IV

Päättäessään palvelustrategiasta ja palveluverkkosuunnitelmasta 9.10. aluevaltuusto myös edellytti, että

Hyväksyessään palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös palvelupisteiden palvelutarpeen määrittäminen perustuu kunkin paikkakunnan sairastavuusindeksistä johdettuun muunnettuun asukaslukuun.

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

Järjestämissuunnitelmien selostusosassa todetaan että Jokaisen sosiaali- ja terveyskeskuksen ja sen vaikutusalueen vastaanoton väestön palvelutarpeen arviointi perustuu THL:n ikävakiomattomalla sairastavuusindeksillä painotettuun väestömäärään.

Kuntakohtaista sairastavuusindeksiä on sovellettu sellaisenaan myös pitäjien palvelutarpeen määrittämiseen, mikä rikkoo hyvinvointialueen asukkaiden tasavertaista kohtelua kaikissa pitäjissä ja erityisen räikeästi Joensuun alueella.

Vaikka THL:n sairastavuusindeksi julkaistaan vain kunnittain, alueellisten järjestämissuunnitelmien valmisteluvaiheessa olisi saatu käyttöön tilastollisesti riittävän luotettava pitäjakohtainen laskentaperuste vertaamalla kutakin pitäjää asukasrakenteeltaan vastaavaan 4-6 itäsuomalaiseen verrokkikuntaan ja sovellettu niiden keskimääräistä sairastavuusindeksiä koko pitäjän kattavan palvelupistealueen asukasluukuun.

Vastaus:

Aluevaltuusto hyväksyi 9.10.2024 § 59 päätökseen liitettäväksi seuraavan ponnen (toimenpideoite): Hyväksyessään palvelustrategian ja palveluverkkosuunnitelman aluevaltuusto edellyttää, että myös pitäjien palvelutarpeen arviointi perustuu paikalliseen sairastavuusindeksillä muunnettuun asukasluukuun.

Toimenpideoitteesta säädetään hallintosäännön 124 §:ssä: Kun aluevaltuusto on tehnyt päätöksen käsiteltävänä olevassa asiassa, se voi hyväksyä käsiteltävään asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan aluehallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa aluevaltuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

Aluehallitus päätti § 226/30.10.2024 osana aluevaltuuston 9.10.2024 päätösten täytäntöönpanoa 59 §:n osalta seuraavasti:

- noudatetaan toiminnassa
- aloitetaan valmistelevaan järjestämissuunnitelmia
- valtuuston hyväksymä toimenpideoite sairastavuusindeksin huomioimisesta pitäjätasolla selvitetään tarkemmin alueellisia järjestämissuunnitelmia laadittaessa.

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) määrittää sairastavuusindikaattorin, joka ilmaisee alueen väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Painotukseen on valittu ikävakiomaton indeksi, koska se huomioi alueelliset erot väestön ikärakenteessa ja tästä seuraavassa palvelutarpeessa. Sairastavuusindeksi on määritetty ja

laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain.

Perusterveydenhuollon palvelukokonaisuuden tarpeen arvioinnissa huomioidaan myös mm. lakisääteisten palvelujen alueellinen kysyntä, alueen lasten ja kouluikäisten lukumäärä, ennaltaehkäisevä työ sekä vuosittaiset käynti- ja tutkimusmäärät.

Pitäjän rinnastaminen asukasmäärältään itäsuomalaisiin verrokkikuntiin ei ole relevantti tapa tarkastella yksittäisen pitäjän asukkaiden palvelutarvetta mm. välimatkojen, asutuskeskittymien ja ikärakenteen eroavaisuuksien takia. Asukasmääriä arvioitaessa on käytetty saatavilla olevaa virallista Tilastokeskuksen väestörakennetietoa taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

V

Miksi viranhaltijavalmistelussa ei näin menetelty?

*Vastaus löytynee siitä, että palveluverkkosuunnitelman mukaan sote-
asemien palvelumitoituksessa sovelletaan mittaria 1 lääkärin
läsnäolopäivä/viikko/1500 asukasta.*

*Aiemmassa valmistelussa samaa mittaria vaadittiin myös palvelusteisiin ja
kesäkuussa 2023 hyväksytyyn, sittemmin estellisyyksien takia kumottuun
palveluverkkosuunnitelmaan suunnilleen vastaava palvelumitoitus sisältyi.*

*Jättämällä kylät pois pitäjien palvelupisteiden laskennallisesta
palvelumitoituksesta ja käyttämällä sen lisäksi tarkoituksellisesti
alimitoitettua sairastavuuskerrointa kaksoisvarmistettiin se, että
laskennallinenkin lääkärin läsnäolotarve saadaan eliminointua pitäjistä ja
nykyiset lääkäripalvelut lakkautettua.*

*Koko hyvinvointialuetta ja kaikkia sen asukkaita edustavan aluehallituksen
olisi tullut huomata tämä viranhaltijajohdon poliittinen peliliike ja
palauttaa jo sillä perusteella kyseiset alueelliset järjestämissuunnitelmat
uudelleen valmisteltaviksi.*

Vastaus:

Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu käytettävissä olevan tiedon mukaisesti. Sairastavuusindeksi on määritetty ja laskettu kansallisesti THL:n toimesta. Tiedot on määritelty kunnittain eikä niitä ole erikseen saatavilla taajamittain. Sairastavuudessa on THL:n määrittämän sairastavuusindeksin perusteella eroja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

eri kuntien välilläkin, joten ei ole perusteltua olettaa, että valmistelussa olisi mahdollista saada luotettavampia tai kattavampia tilastoja kuin THL:n toimesta.

VI

Alueellisten järjestämissuunnitelmien valmistelussa ei ole huomioitu lainkaan sote-järjestämlain vaatimusta kustannusvaikuttavuuden huomioimisesta.

Pitäjien sote-palveluiden minimoinnin ja sote-asemien palveluiden karsimisen tuomien mahdollisten säästöjen lisäksi uudelleenvalmistelussa pitää esittää arviot ainakin erikoissairaanhoidon ja tukipalveluiden tarpeen ja kustannusten kasvusta, pitäjien asukkaille aiheutuvista lisäkustannuksista, vaikutuksista kouluterveydenhuollon kustannuksiin sekä paikallistalouteen ja paikallisiin palveluihin esimerkiksi apteekkipalvelun loppuessa paikkakunnalta. Kustannusvaikuttavuus pitää ymmärtää kokonaistaloudelliseksi tarkasteluksi.

Vastaus:

Aluevaltuuston 9.10.2024 § 59 hyväksymässä palvelustrategiassa on linjattu strategiset valinnat, joilla pyritään varmistamaan jokaiselle pohjoiskarjalaiselle tarvetta vastaavat, kustannustehokkaat ja vaikuttavat palvelut. Palvelustrategian mukaisesti henkilöstön saatavuus ja rahoitus eivät mahdollista nykyisten toimintamallien ja rakenteiden ylläpitämistä, jonka vuoksi käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti yhtenevillä kriteereillä on välttämätöntä palvelujen turvaamiseksi. Alueelliset järjestämissuunnitelmat on laadittu aluevaltuuston § 59/2024 hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

VII

Muilta osin viitataan, mitä tulee kansalaisten yhdenvertaisuuteen, aluehallituksen jäsen Tapio Hämäläisen ao. päätöksiin jättämiin kirjallisiin eriäviin mielipiteisiin.

Vastaus:

Aluehallituksen päätöksiin liitettyissä oikaisuvaatimusohjeissa todetaan seuraavaa:

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

Oikaisuvaatimusta ei voi perustella siten, että viitataan jossakin muualla jonkun toisen esittämiin perusteisiin. Oikaisuvaatimuksen tekijän on itse perusteltava oikaisuvaatimuksensa. Kohta VII on näin ollen jätettävä tutkimatta.

VIII

Pitäjän määrite: Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) suosituksen mukaan pitäjää käytetään kuvaamaan toiseen kuntaan liitetyn entisen, maaseutumaisen kunnan aluetta.

Tämä määrite velvoittaa mielestäni viranomaisia käsittelemään ja kohtelemaan pitäjiä julkiseen hallintoon liittyvissä asioissa samoin kuin vastaavankokoisia itsenäisiä kuntia.

Vastaus:

Jokaiselle sote-keskukselle on laadittu alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, jossa kuvataan kunkin sote-keskuksen ja sen vaikutusalueen asukkaiden palvelutarvetta vastaavat palvelut. Kunta- sen enempää kuin pitäjäraajat eivät määritä palvelujen tuottamisen periaatteita.

Vastausten yhteenveto (oikaisuvaatimuksen vaatimukset):

Oikaisuvaatimuksen 2-kohtaisen vaatimuksen yhteenvetona todetaan, että järjestämissuunnitelmassa käytetyt kriteerit perustuvat Suomessa julkaistaviin virallisiin Tilastokeskuksen ja THL:n tilastoihin, joissa:

1) Palvelupisteen laskennallinen asukasmäärä perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilastoihin, jotka ovat saatavilla taajamittain. Virallista asukasmäärää ei ole tilastoissa saatavilla pitäjä nimikkeen tasoisena.

2) Pienimmän maantieteellisen alueen väestön sairastavuusindeksi on kuntatasoinen tieto. Pitäjän (=taajaman) asukasluku palvelutarpeen pohjana on huomioitu sen kunnan sairastavuuskertoimen mukaisesti, jonka alueella taajama on. Pitäjä-, taajama- tai näihin rinnastettavaa paikkakunta-kohtaista sairastavuusindeksiä ei ole virallisissa tilastoissa saatavissa.

--- Lisätty kokouksessa ---

3) Aluehallitus hyväksyi 18.12.2024 alueelliset sote-palvelujen järjestämissuunnitelmat osana palvelustrategian ja -verkon toimeenpanoa. Tällöin päätettiin, että sote-palvelupisteissä voidaan tarjota kiireetöntä

Aluehallitus

§ 14

28.01.2025

lääkärin vastaanottoa käytettävissä olevien resurssien puitteissa ja kunkin sote-keskuksen alueelliseen harkintaan perustuen.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta muuttaa aluehallituksen päätöstä, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Liitteet

- 18 Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 291 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Nurmeksen sote-keskuksen alue
- 19 Täsmennys 9.1.2025 oikaisuvaatimukseen - Oikaisuvaatimus aluehallituksen päätökseen 18.12.2024 § 291 alueellinen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma, Nurmeksen sote-keskuksen alue

Aluehallitus

§ 15

28.01.2025

Hyvinvointialuejohtajan katsaus tuleviin asioihin

Aluehallitus 28.01.2025 § 15

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee tiedokseen hyvinvointialuejohtajan katsauksen tulevista asioista.

Päätös

Hyvinvointialuejohtajan katsaus merkittiin tiedoksi.

Selostus

Hyvinvointialuejohtajan katsauksessa käydään läpi tulossa olevia asioita.

Aluehallitus

§ 16

28.01.2025

Tiedoksi annettavat asiat

Aluehallitus 28.01.2025 § 16

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee edellä mainitut asiakirjat tiedokseen ja päättää, ettei käytä otto-oikeutta viranhaltija- eikä toimielinpäätöksiin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Aluehallitukselle saatetaan tiedoksi seuraavat asiat:

- Valviran ja AVI:n myöntämät uudet toimiluvat yksityisille toimijoille:

9244/06.00.04.00/2024 - Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ISAVIS/1012/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä 2.1.2025 alkaen - PuheSirkus Oy c/o HLS-Fondo Oy, Joensuu, PuheSirkus Oy (Y-tunnus 3459771-4)

9322/06.00.04.00/2024 - Valviran päätös (V/46438/2024) palveluntuottajan ja palveluyksiköiden rekisteröinnistä - Pure Smilent Oy c/o Med Group Oy/Onni, Pure Smilent Oy c/o Medikosketus Oy, Pure Smilent Oy (Y-tunnus 3465112-7)

9455/06.00.04.00/2024 - Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä (ISAVIS/1205/2024) - Psykiatripalvelu Määttä (3446299-1)

130/05.00.01.00/2025 - Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ISAVIS/5/2025, ISAVIS/1182/2024, V/42900/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä - Ravintola Pepe Hovi, Cafe Pepe Oy (y-tunnus 2654936-8)

9131/05.00.01.00/2024 - Valviran päätös (V/34417/2024) päätös palveluntuottajan rekisteröinnistä - Soberisti Oy (Y-tunnus 3345227-3)

9241/06.00.04.00/2024 - Valviran päätös (V/38435/2024) palveluyksikön rekisteröinnistä - Lautamies Tiina Merja Marketta (Y-tunnus: 1589820-4)

9276/06.00.04.00/2024 - Valviran päätös (V/39949/2024) palveluntuottajan rekisteröinnistä ja palveluyksikön siirrosta - Siirtyvä

Aluehallitus

§ 16

28.01.2025

palveluyksikkö: Psykologipalvelut Tero Mäki (y-tunnus: 2918955-6), Mind & Emotions Oy (Y-tunnus: 3478906-2)

9273/06.00.04.00/2024 - Valviran päätös (V/39036/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä - Med Juvakka Oy Lääkäripalvelut, Med Juvakka Oy (Y-tunnus: 3473453-9)

9264/06.00.04.00/2024 - Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ISAVIS/1044/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä - Portuguesa Oy (Y-tunnus: 3479020-7)

256/06.00.04.00/2025 - Valviran päätös (V/40449/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä - Psykologi Käpynen Oy (Y-tunnus: 3479224-5)

472/06.00.04.00/2025 - Itä-Suomen aluehallintoviraston päätös (ISAVIS/1055/2024) palveluntuottajan ja palveluyksikön rekisteröinnistä - HelMinea Oy (Y-tunnus: 3477121-7)

476/06.00.04.00/2025 - Valviran päätös (V/43768/2024) palveluyksikön rekisteröinnistä - Hammaslääkäriasema Hampaiden Korjaamo Oy, Botox, Hammaslääkäriasema Hampaiden Korjaamo Oy (Y-tunnus: 2503857-4)

- Muut tiedoksi annettavat asiat:

Päätös (VN/34112/2024) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta - Valtiovarainministeriö

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen odotusajat 1.7.-31.12.2024

Lieksan kaupunginhallituksen kokouksen 3.1.2025 § 13 pöytäkirjan ote - Vammaisneuvoston varsinaisen jäsenen ja varajäsenen valitseminen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon

- Aluehallituksen alaiset viranhaltijapäätökset ajalta 13.12.2024-23.1.2025

Aluehallituksen alaisten toimielinten pöytäkirjat:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta 19.12.2024

[Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote](#)

Aluehallitus

§ 16

28.01.2025

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

[Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote](#)Muiden toimielinten tiedoksi annettavat pöytäkirjat:

Tarkastuslautakunta 16.12.2024

[Dynasty tietopalvelu : Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote](#)

Liitteet

- 20 Päätös (VN/34112/2024) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta - Valtiovarainministeriö
- 21 Liite 1 Maksuerittely 2025 rahoitus - Päätös (VN/34112/2024) hyvinvointialueille maksettavasta vuoden 2025 rahoituksesta - Valtiovarainministeriö
- 22 Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen odotusajat 1.7.-31.12.2024
- 23 Lieksan kaupunginhallituksen kokouksen 3.1.2025 § 13 pöytäkirjan ote - Vammaisneuvoston varsinaisen jäsenen ja varajäsenen valitseminen hyvinvointialueen vammaisneuvostoon

Aluehallitus

§ 17

28.01.2025

Muut asiat

Aluehallitus 28.01.2025 § 17

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi

Ei muita asioita.

Päätös

Käytiin läpi seuraavan kokouksen aikataulus.

Aluehallitus

§ 18

28.01.2025

Kokouksen päättäminen

Aluehallitus 28.01.2025 § 18

Päätösehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.55.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 6, § 7, § 9, § 15, § 16, § 17, § 18

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätöksestä ei hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 141 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 8

OIKAISUVAATIMUS / ALUEHALLITUS

Oikaisuvaatimusoikeus

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- hyvinvointialueen jäsen

Oikaisuvaatimusoikeutta ei kuitenkaan ole, mikäli työntekijällä on oikeus saattaa asia pääsopimuksen mukaisesti paikallisneuvotteluun.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus:

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.
Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi
Puhelinnumero: 013 330 8285 (puhelinaika: ti, ke ja to klo 10.00 – 14.30)
Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sähköisenä asiointipalvelussa (vahva tunnistautuminen):
<https://miunpalvelut.fi/siunsote/oikaisuvaatimus>

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 10, § 11, § 12, § 13, § 14

VALITUSOSOITUS / ALUEVALITUS

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta aluevalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen),
- hyvinvointialueen jäsen

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Vaihtoehtoisesti valituksen voi tehdä kirjeitse alla olevaan osoitteeseen.

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio
 Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
 Puhelin: 029 56 42500 (vaihe)
 Faksi: 029 56 42501

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#).